

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Dlouhodobá aktiva v České republice a ve Spojeném
království Velké Británie a Severního Irska z účetního
hlediska**

Magda Hrnčířová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Magda Hrnčířová

Podnikání a administrativa

Název práce

Dlouhodobá aktiva v České republice a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku z účetního hlediska

Název anglicky

Fixed Assets in the Czech Republic and in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from an accounting aspect

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě zjištění hlavních odlišností v účetním přístupu k dlouhodobému majetku posoudit vliv těchto odlišností na vykazované údaje v rámci účetní závěrky.

Metodika

Výchozím bodem práce je analýza odborné literatury včetně právních předpisů i elektronických internetových zdrojů. Zpracováním odborných zdrojů bude vytvořen základ pro vypracování teoretických východisek, která budou následně aplikována na případových studiích. Na základě případových studií a teoretických znalostí bude komparován přístup a metody obou států, interpretovány a vyhodnoceny zjištěné rozdíly mezi státy.

Doporučený rozsah práce

40 normostran

Klíčová slova

České účetní standardy, dlouhodobý majetek, oprávkky, účetnictví, účetní a daňové odpisy, UK GAAP, zůstatková cena

Doporučené zdroje informací

- BRYCHTA, Ivan, Miroslav BULLA, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Ivana PILAŘOVÁ, Yveta PŠENKOVÁ a Jiří STROUHAL, 2021. Účetnictví podnikatelů 2021. 18. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Meritum. ISBN 978-80-7676-0400
- DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.
- HINKE, Jana, ZBORKOVÁ, Jitka. Comparison of Approaches to Financial Reporting of Non-current Assets According to the IFRS for SMEs and IAS/IFRS. *Procedia Engineering* [online]. 2014, 69, 696-703 [cit. 2022-05-10]. ISSN 18777058. Dostupné z: doi:10.1016/j.proeng.2014.03.044
- KING, A. M. *Internal Control of Fixed Assets: A Controller and Auditor's Guide*. Wiley, 2011. ISBN 9781118028346
- MEJZLÍK, Ladislav, Libuše MÜLLEROVÁ, Jana SKÁLOVÁ, et al., 2019. Interpretace Národní účetní rady: s praktickými příklady a komentáři. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2216-5.
- PETERSON, R. H. *Accounting for fixed assets*. 2nd ed. New York: J. Wiley, c2002. ISBN 9780471092100.
- SVOBODA, P. Valuation of tangible fixed assets pursuant to the Czech accounting law and international accounting standards. *Agricultural Economics (Zemědělská ekonomika)* [online]. 2008, 53(10), 466-474 [cit. 2022-05-10]. ISSN 0139570X. Dostupné z: doi:10.17221/927-AGRICECON
- VALOUCH, Petr. Účetní a daňové odpisy 2012. 7. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4114-7.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ivana Kuchařová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Dlouhodobá aktiva v České republice a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska z účetního hlediska" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 12.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ivaně Kuchařové, Ph.D. za vstřícnost, cenné rady a odborné vedení této bakalářské práce.

Dlouhodobá aktiva v České republice a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku z účetního hlediska

Abstrakt

Tématem této bakalářské práce je účtování o dlouhodobých aktivech ve dvou odlišných státech, a proto je problematika vysvětlována nejdříve z pohledu České republiky a následně z pohledu Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.

Teoretická část je zaměřena na vymezení pojmu dlouhodobý majetek a jeho specifika, následně jeho členění a poté chronologicky popisuje účtování o dlouhodobém majetku od jeho pořízení až po jeho vyřazení. Na zjištěné informace z teoretické části navazuje vlastní práce, ve které se tyto informace aplikují na konkrétních případových studiích. Pro účely této práce jsou uvedeny dvě konkrétní firmy, které jsou téměř totožné. Mají stejný předmět podnikání, totožný základní kapitál i právní formu, liší se pouze v místě, kde mají sídlo. Jedna se nachází v České republice a druhá ve Velké Británii. U obou firem se zkoumá účtování u tří druhů dlouhodobého majetku, a to konkrétně u stroje, budovy a softwaru. Případové studie jsou opět realizovány chronologicky od pořízení majetku po jeho vyřazení. V závěru práce jsou zpracovány zjištěné výsledky z předchozích částí práce a následně zjišťovány a komparovány případné rozdíly či podobnosti.

Klíčová slova: dlouhodobý majetek, odpisové metody, pořizovací cena, účetní odpisy, zůstatková cena

Fixed assets in the Czech Republic and in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from an accounting aspect

Abstract

The topic of this Bachelor's thesis is accounting for long-term assets in two different countries, and therefore the issue is explained first from the point of view of the Czech Republic and then from the point of view of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

The theoretical part is focused on the definition of the term fixed asset and its specifics, followed by its structure and then chronologically describes the accounting for fixed assets from their acquisition to their disposal. The information obtained from the theoretical part is followed by the own work, in which this information is applied to specific case studies. For the purposes of this work, two specific companies are listed, which are almost identical. They have the same object of business, identical share capital and legal form, they differ only in the place where they have their headquarters, one is located in the Czech Republic and the other in Great Britain. For both companies, accounting for three types of fixed assets is examined, namely machinery, building and software. The case studies are again implemented chronologically from the acquisition of the property to its disposal. At the end of the work, the results obtained from the previous parts of the work are processed and any differences or similarities are then identified and compared.

Keywords: depreciation, depreciation methods, fixed assets, purchase price, residual value

Obsah

Obsah.....	8
1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika.....	11
3 Teoretická východiska	13
3.1 Dlouhodobá aktiva v České republice.....	13
3.1.1 Regulace a právní úprava účetnictví dlouhodobých aktiv v ČR.....	13
3.1.2 Členění dlouhodobých aktiv	15
3.1.3 Oceňování při pořízení dlouhodobých aktiv	19
3.1.4 Zařazení dlouhodobých aktiv do užívání	23
3.1.5 Odpisování dlouhodobých aktiv	23
3.1.6 Opravné položky	26
3.1.7 Technické zhodnocení dlouhodobých aktiv	27
3.1.8 Vyřazení dlouhodobých aktiv	28
3.2 Dlouhodobá aktiva ve Spojeném království.....	30
3.2.1 Regulace a právní úprava účetnictví dlouhodobých aktiv	30
3.2.2 Definice a členění dlouhodobých aktiv	32
3.2.3 Oceňování při pořízení dlouhodobých aktiv	34
3.2.4 Odpisování dlouhodobých aktiv	37
3.2.5 Vyřazení dlouhodobých aktiv	39
4 Vlastní práce	40
4.1 Představení fiktivních společností.....	40
4.1.1 Vnitropodnikové směrnice	41
4.1.2 Zahajovací rozvaha	42
4.2 Účtování o dlouhodobém majetku	44
4.2.1 Pořízení dlouhodobého majetku a zařazení majetku do užívání.....	44
4.2.2 Odpisování dlouhodobého majetku	47
4.2.3 Vyřazení dlouhodobého majetku	54
5 Výsledky a diskuse	56
5.1 Rozdíly v regulaci účetnictví.....	56
5.2 Rozdíly v účtování dlouhodobých aktiv.....	57
6 Závěr.....	61

7	Seznam použitých zdrojů	64
8	Seznam obrázků, tabulek a zkratk	68
8.1	Seznam obrázků	68
8.2	Seznam tabulek	68
8.3	Seznam použitých zkratk.....	69
9	Přílohy	70

1 Úvod

Dlouhodobá aktiva jsou neodmyslitelnou součástí většiny podniků a v mnoha případech tvoří velkou část celkových aktiv právě aktiva dlouhodobá. Patří tedy k položkám, se kterými se setká téměř každá účetní jednotka. Proces účtování o dlouhodobém majetku má několik fází od pořízení majetku, přes případné odpisování až po konečné vyřazení majetku z užívání. Právě zmíněné odpisování odlišuje dlouhodobý majetek od všech ostatních položek v účetnictví. Jedná se pro účetní jednotku o významný proces, jelikož ovlivňuje výsledek hospodaření. Z tohoto důvodu je v následujících kapitolách práce odpisování jedním z hlavních témat.

Národní systém účetnictví každé země vychází z historického vývoje, tradic a ekonomického prostředí každého státu. Česká republika a Velká Británie jsou dvě odlišné země. Každá se řídí jiným právním systémem, má své právní předpisy, kterými se řídí účetní jednotky v dané zemi. Tyto právní předpisy se v mnoha formulacích liší. Tyto formulace účetních předpisů, které souvisejí s dlouhodobým majetkem jsou dále popisovány v teoretické části této práce.

Teoretická část práce vymezuje pojem dlouhodobý majetek a jeho specifika, následně je uvedeno členění dlouhodobého majetku, a poté popisuje chronologicky jdoucí proces účtování o dlouhodobém majetku. Na zjištěné informace z teoretické části navazuje praktická část této práce, ve které se tyto informace a poznatky aplikují na konkrétních příkladech účtování dvou společností. Tyto společnosti jsou téměř identické, mají stejný základní kapitál, stejnou právní formu podnikání, avšak jedna se sídlem v České republice a druhá ve Velké Británii. Součástí praktické části je rovněž vypočítání odpisů dlouhodobého majetku, které se počítá na základě vzorců uvedených v metodické části této práce. Závěr této práce odhaluje výsledky, které byly během teoretické i praktické části zjištěny. Hlavním smyslem této práce je zjištění rozdílů v účtování dlouhodobého majetku mezi oběma zeměmi. Zjištěné rozdíly či podobnosti jsou uvedeny a podrobně komparovány v závěru práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je na základě komparace porovnat různorodé aplikace účetnictví v rámci stejné účetní kategorizace mezi dvěma státy. Konkrétně se jedná o kategorii dlouhodobých aktiv v České republice a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku. Na základě komparace je cílem bakalářské práce zjištění hlavních odlišností v účetním přístupu k dlouhodobému majetku mezi oběma zmiňovanými zeměmi a jejich vliv na výsledek hospodaření.

2.2 Metodika

Výchozím bodem práce je analýza odborné literatury včetně právních předpisů i elektronických internetových zdrojů. Zpracováním odborných zdrojů byl vytvořen základ pro vypracování teoretických východisek, která budou následně aplikována na případových studiích. V rámci případové studie byly vytvořeny dvě téměř identické fiktivní firmy, přičemž jedna z nich se sídlem v České republice a druhá ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku. Díky podobnosti obou firem bylo možné na základě případových studií a teoretických znalostí komparovat přístup a metody obou států, interpretovat a vyhodnotit zjištěné rozdíly mezi státy. Pro větší přehlednost práce byla velká většina účetních případů zpracována do tabulek formou výňatků z účetního deníku. Všechny vypočtené peněžní částky byly převáděny v kurzu 1£ = 27 Kč. Pro výpočty odpisů dlouhodobých aktiv v obou zemích bylo nutné využití vzorců pro různé metody odpisování. Všechny použité vzorce jsou uvedeny zde v metodice této práce.

- Vzorec pro výpočet reálné hodnoty finančních investic v UK

$$\text{Hotovost} = [1 + r (x/360)] - \text{Dividendy} \quad (1)$$

(PWC, 2017)

- Vzorec pro výpočet odpisů lineární metodou v ČR i UK

$$\text{náklad na odpisy} \equiv \frac{\text{pořizovací cena aktiva}}{\text{doba životnosti aktiva}} \quad (2)$$

(Mirčevská, 2020)

- Vzorec pro výpočet odpisů výkonovou metodou v UK

$$\text{náklad na odpisy} = \frac{\text{původní hodnota} - \text{zůstatková hodnota}}{\text{odhadovaná výrobní kapacita}} \times \text{jednotky za rok} \quad (3)$$

(Horner, 2018)

- Vzorec pro výpočet odpisů metodou zmenšujícího se základu v UK

$$\text{náklad na odpis} = \text{zůstatková cena} * \text{odpisové \%} \quad (4)$$

(Horner, 2018)

- Vzorec pro výpočet měsíčního odpisu

$$\text{Měsíční odpis} = \text{odpisová základna} / \text{počet měsíců používání majetku} \quad (5)$$

(PWC, 2017)

- Vzorec pro výpočet odpisů zrychlenou metodou v ČR

$$\frac{2 * \text{odpisová základna}}{1} * \frac{\text{doba použitelnosti} - \text{rok pro který se odpis počítá} + 1}{\text{doba použitelnosti} * (\text{doba použitelnosti} + 1)} \quad (6)$$

(Mirčevská, 2020)

Tato práce byla zpracována dle platných právních předpisů k datu 1.1.2023.

3 Teoretická východiska

3.1 Dlouhodobá aktiva v České republice

K podnikatelské činnosti využívají podnikatelé dvě základní složky aktiv, a to dlouhodobá aktiva (majetek) a krátkodobá aktiva (majetek). Dlouhodobá aktiva jsou velmi podstatnou a důležitou součástí aktiv každého podniku. Zpravidla se dlouhodobým majetkem rozumí majetek, který se používá déle než jeden rok. Jedná se o stálá, fixní aktiva, která předávají svou hodnotu do hodnoty produkce postupně. Dlouhodobý majetek se nespotřebovává, ale opotřebovává se postupně, a tím tak poskytuje dlouhodobý ekonomický prospěch. Účel dlouhodobého majetku je jeho užívání za účelem ekonomického zisku nebo jeho zhodnocování, čímž se zvyšují výnosy z něj. (Jahnova a kol., 2016)

Dlouhodobá aktiva se zobrazují ve finančních výkazech v rozvaze, a to nepochybně na straně aktiv. Na straně aktiv se mimo dlouhodobý majetek také zobrazují oprávky, které snižují pořizovací hodnotu dlouhodobého majetku. (Brychta a kol., 2021)

3.1.1 Regulace a právní úprava účetnictví dlouhodobých aktiv v ČR

Účetnictví musí respektovat určitá pravidla, aby mohly být plněny všechny jeho úkoly a mohly být realizovány všechny jeho funkce. Obecný charakter těchto pravidel představuje všeobecné účetní zásady, které obsahují principy vedení účetnictví a tvoří soubor pravidel, konvencí a postupů nutných pro účetní praxi v daném čase. Mezi tyto zásady patří např.: zásada účetní jednotky, zásada objektivit, zásada opatrnosti či akruální princip. Nejdůležitější zásadou však je zásada pravdivého a věrného zobrazení skutečnosti. (Novotný, 2017)

V České republice je regulace účetnictví založena na právním systému, a tak jsou všechny činnosti účetní jednotky vázány na příslušné právní předpisy. Mezi hlavní prameny regulace účetnictví v ČR patří Zákon o účetnictví, České účetní standardy a prováděcí vyhlášky Ministerstva financí. Účetní jednotky mají dále povinnost dbát i na ostatní právní předpisy, které řeší oblasti týkající se prostředí účetnictví. V první řadě mezi ně patří celá daňová soustava např.: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ale také sem patří zákony

související s obchodní činností např.: zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, či zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. (Šteker, 2021)

Právní základ českého účetnictví udává zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o účetnictví upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví, stanovuje požadavky na průkaznost a správnost účetnictví a vymezuje účetní jednotky, které mají povinnost se tímto zákonem řídit. Zákon o účetnictví provádí rovněž kategorizaci účetních jednotek od mikro účetní jednotky po velkou účetní jednotku. (Svoboda, 2007) V rámci zkoumání problematiky dlouhodobých aktiv je klíčová především hranice týkající se aktiv netto. Aktivy netto se rozumí současná hodnota majetku, tudíž aktiva po odečtení jejich opotřebení. Opakem netto je brutto, což jsou aktiva před odečtením oprávek. (Králová, 2022)

Následující tabulka uvádí kategorizaci účetních jednotek od mikro až po velké účetní jednotky.

Tabulka 1 Kategorizace účetních jednotek

Kategorie ÚJ	Aktiva celkem netto (v mil. Kč)		Roční úhrn čistého obratu (mil. Kč)		Průměrný počet zaměstnanců		
mikro		≤ 9		≤ 18		≤ 10	Hraniční hodnoty
malá	> 9	≤ 100	> 18	≤ 200	> 10	≤ 50	
střední	> 100	≤ 500	> 200	≤ 1 000	> 50	≤ 250	
velká	> 500		> 1 000		> 250		

Zdroj: Účetnictví pro úplné začátečníky, vlastní zpracování

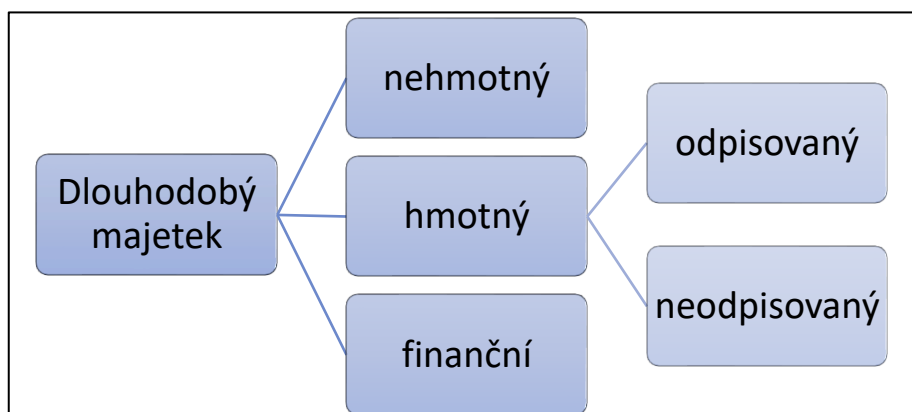
V zákoně o účetnictví je zmíněn právní základ, který platí pro všechny účetní jednotky bez ohledu na jejich činnost, avšak zvláštnosti jednotlivých typů účetních jednotek např.: neziskové organizace, pojišťovny, banky atd. jsou zohledněny a upraveny v prováděcích vyhláškách Ministerstva financí. Tyto vyhlášky vymezují specifika týkající se vymezení položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy k účetní závěrce. Rozdíl se projevují v použití účetních metod a ve směrných účtových osnovách. Prováděcí vyhlášky jsou dále a podrobněji zpracovány Českými účetními standardy, které vydává ministerstvo financí

ČR. Existuje jednotný přístup pro tvorbu prováděcích vyhlášek a Českých účetních standardů, a díky tomu bylo dosaženo vysoké standardizace, i když nebylo dosaženo úplné shody. (Novotný, 2017) České účetní standardy se vydávají zvlášť pro podnikatele, finanční instituce a zvlášť také pro pojišťovny. Dlouhodobých aktiv se týkají především standardy pro podnikatele 013 – Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a 014 – Dlouhodobý finanční majetek. Následující tabulka obsahuje seznam Českých účetních standardů pro podnikatele vydaných Ministerstvem financí ČR a aktualizovaných k roku 2019. (Ministerstvo financí ČR, 2019)

3.1.2 Členění dlouhodobých aktiv

Dlouhodobý majetek se skládá ze tří základních skupin: dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek. Dlouhodobý hmotný majetek se ještě dále člení na majetek odpisovaný a majetek neodpisovaný. Společným znakem pro všechny tři tyto skupiny je jejich doba užívání, která je delší než 12 měsíců. (Skálová, 2016) Dlouhodobá aktiva se řadí do účtové třídy 0, kde se dále ještě dělí dle své podstaty do účtových skupin. Dlouhodobý nehmotný majetek patří do účtové skupiny 01, dlouhodobý hmotný majetek se řadí do účtové skupiny 02 a 03 a dlouhodobý finanční majetek lze nalézt v účtové skupině 06. (Nigrin, 2020)

Obrázek 1 Členění dlouhodobého majetku v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle Učebnice účetnictví, 2021

Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek se vyznačuje především tím, že nemá fyzickou (hmotnou) povahu. Dlouhodobý nehmotný majetek má dle zákona o dani z příjmu limit pro zařazení do dlouhodobého majetku 60 000 Kč a minimální doba použitelnosti je jeden rok, avšak z účetního hlediska si každá účetní jednotka tento limit stanovuje sama ve své vnitropodnikové směrnici. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří:

- Software (013)

Software je nakoupen samostatně, tudíž nesmí být součástí hardwaru anebo je vyprodukován vlastní činností za účelem prodeje. (Hruška, 2016)

- Nehmotné výsledky vývoje (012)

Mezi nehmotné výsledky vývoje se řadí technologické postupy, dokončené projekty, receptury. Tyto výsledky však nesmí být předmětem autorských práv.

- Goodwill (015)

Goodwill je, ať už kladný nebo záporný, rozdíl mezi oceněním vloženého či převedeného obchodního závodu a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku, který je snížený o všechny převzaté dluhy. (Skálová a kol., 2016)

- Ocenitelná práva (014)

Jedná se o duševní tvořivé činnosti, které se jednoduše staly ocenitelnými právy. Jsou to hlavně předměty průmyslového vlastnictví, které podléhají zvláštním právním předpisům. Nejčastěji jsou to licence a know-how. Kromě licencí se může jednat také o patenty či průmyslové vzory.

- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)

- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)

Jedná se o krátkodobé i dlouhodobé zálohy a závdavky, které jsou poukázány dodavateli, který dodává dlouhodobý nehmotný majetek. Účetní jednotka má pohledávku za dodavateli. Vykazují se jako dlouhodobý majetek i přesto, že mají charakter pohledávek.

- Nedokončený nehmotný majetek (041)

- Emisní povolenky (016)

Jedná se o povolenky na emise skleníkový plynů, povolenky na emise, které způsobuje letecká doprava a jednotky snížení emisí. U emisních povolenek nezáleží na výši jejich ocenění.

- Technické zhodnocení

Jedná se o zlepšení parametrů dlouhodobého nehmotného majetku, pokud cena zlepšení převyšuje 40 000 Kč. (Mrkosová, 2017)

- Preferenční limity (017)

V případě preferenčních limitů se nejčastěji jedná o individuální kvóty a limity, které často souvisejí s produkcí nebo se jedná o prémiová práva. Stejně jako u emisních povolenek se nebere ohled na výši ocenění. Čím se ale od emisních povolenek liší je to, že preferenční limity se odepisují. Odepisují se dle času či výkonu, pokud tyto kritéria u daného limitu lze určit. Pokud nelze čas ani výkon určit zařadí se do majetku neodpisovaného a jejich spotřeba se účtuje do nákladů jako jiný provozní náklad. (Brychta a kol., 2021)

Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobá hmotná aktiva mají hmotnou povahu a jejich finanční limit pro vstupní cenu je určen zákonem o dani z příjmu. Nová hranice je od roku 2021 stanovena na 80 000 Kč, avšak z účetního hlediska si účetní jednotka stanovuje vlastní limit pro zařazení majetku ve své vnitropodnikové směrnici. Pokud majetek této výše nedosáhne řadí se do tzv. drobného hmotného majetku. Na rozdíl od nehmotného majetku, u dlouhodobého hmotného majetku existují položky, které se do této kategorie řadí jen ze samotného principu jejich existence, tudíž není nutné hledět na výši jejich ocenění. Dle prováděcí vyhlášky se jedná například o pozemky a stavby. Dále se mohou do dlouhodobého hmotného majetku zařadit položky, u kterých je nutné dbát na výši jejich vstupní ceny, která musí překročit stanovený limit:

- Hmotné movité věci a jejich soubory (022)

Všechna zařízení, stroje, přístroje a dopravní prostředky, které bude účetní jednotka využívat déle než jeden rok. Pro tyto položky se používá zkratka HMV. Mají samostatné technickoekonomické určení. Výše ocenění musí přesahovat hranici určenou účetní jednotkou pro zařazení dlouhodobého hmotného majetku.

- Pozemky (031)

Pozemky se řadí do dlouhodobého hmotného majetku vždy kromě výjimky, která se týká obchodníků s pozemky, pro které pozemky představují zboží. U pozemku se nedbá na výši jeho ocenění a neodepisují se.

- Stavby (021)

Do této skupiny se řadí všechny budovy, které jsou majetkem firmy, a to bez ohledu na výši ocenění.

- Pěstitelské celky trvalých porostů (025)

Plodnost těchto celků musí být delší než tři roky. Jedná se o ovocné stromy či keře nebo trvalý porost chmelnic a vinic bez nosných konstrukcí.

- Dospělá zvířata a jejich skupiny (026)

Nejčastěji to jsou stáda či hejna. Jedná se například o plemenná zvířata skotu, koz, ovcí, koní, prasat, hus, ale také o sportovní a dostihové koně.

- Umělecká díla a jejich soubory (032)

Majetek tohoto typu se neodepisuje. Jedná se například o sbírky, movité kulturní památky a předměty kulturní hodnoty. Tato umělecká díla nemohou být součástí stavby, aby se o nich mohlo jako o uměleckých dílech účtovat.

- Jiný dlouhodobý hmotný majetek (029)

Jde o dlouhodobý hmotný majetek, který nelze zařadit do některé z vyjmenovaných ostatních skupin majetku.

- Technické zhodnocení

U dlouhodobého hmotného majetku technickým zhodnocením se rozumí nástavby, přístavby, rekonstrukce, modernizace a jiné stavební úpravy a výdaje s nimi spojenými, které překročí 40 000 Kč. Nezahrnují se do této kategorie běžné opravy.

- Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)

- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)

Jedná se o krátkodobé i dlouhodobé zálohy a závdavky, které jsou poukázány dodavateli, který dodává dlouhodobý hmotný majetek. Účetní jednotka má pohledávku za dodavateli. Vykazují se jako dlouhodobý majetek i přesto, že mají charakter pohledávek. (Mrkosová, 2017)

Dlouhodobý finanční majetek

Mezi dlouhodobá finanční aktiva se řadí finanční aktiva, u kterých se předpokládá doba držby, splatnosti nebo realizace delší než 12 měsíců. Nejčastěji se jedná o:

- Cenné papíry

Cenné papíry zařazené do dlouhodobého majetku se dělí na majetkové a dluhové. Mezi majetkové se řadí vlastnické účasti v jiných společnostech, což jsou nejčastěji akcie. Dluhové cenné papíry jsou nejčastěji dluhopisy, které patří jiným emitentům a účetní jednotka je koupila za účelem držet je déle než jeden rok, a tudíž z nich získávat výnos v podobě úroku.

- Podíly

Zpravidla se jedná o účast investora na vlastním kapitálu firmy, do které investoval. (Janhuba a kol., 2016)

- Dlouhodobé zápůjčky
- Dlouhodobé úvěry
- Dlouhodobé termínované vklady
- Poskytnuté zálohy na pořízení finančního majetku

Jedná se o krátkodobé i dlouhodobé zálohy a závdavky, které jsou poukázány dodavateli, který dodává dlouhodobý finanční majetek. Účetní jednotka má pohledávku za dodavateli. Vykazují se jako dlouhodobý majetek i přesto, že mají charakter pohledávek (Dvořáková, 2022)

3.1.3 Oceňování při pořízení dlouhodobých aktiv

V procesu pořizování a oceňování dlouhodobého majetku se musí rozlišovat, o kterou kategorii dle členění dlouhodobého majetku se jedná, jelikož každá kategorie má stanoven svůj limit pro zařazení majetku do dlouhodobého majetku. To, jak majetek bude oceněn je ovlivněno způsobem, jakým byl do podniku pořízen. U dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se nejčastěji rozlišuje majetek externě pořízený, nakoupený a majetek vytvořený vlastní činností, vyrobený.

Majetek pořízený nákupem se oceňuje pořizovací cenou. Pořizovací cena nepředstavuje pouze částku, za kterou byl majetek pořízen, ale i vedlejší náklady s pořízením spojené. K účtování o pořízení dlouhodobého majetku touto formou, slouží účty pořízení, na kterých se účtují všechny náklady s pořízením spojené. Jedná se například o účet 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, či účet 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. O tom, které náklady vstupují a tvoří součást pořizovací ceny informuje §47 vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Součástí pořizovací ceny jsou tyto náklady:

- Náklady na přepravu
- Náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku
- Správní poplatky
- Náklady na předprojektové práce
- Licence, patenty a jiná práva využitá při pořízení majetku
- Zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání
- Průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce
- Odstranění porostu, zařízení staveniště, terénní úpravy
- Clo
- Náklady na montáž
- Umělecká díla tvořící součást stavby
- Odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy nebo za odnětí lesních půd
- Úroky z úvěru – u úroků z úvěru se účetní jednotka sama rozhodne a uvede ve své vnitropodnikové směrnici, zda budou součástí pořizovací ceny, či budou účtovány přímo do nákladů na příslušný nákladový účet (Dušek, 2019)

Náklady, které naopak nevstupují do pořizovací ceny:

- Opravy a údržba
- Náklady nájemce nebo pachtýře na uvedení najatého nebo propachtovaného majetku do přecházejícího stavu
- Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- Kurzové rozdíly
- Náklady na vybavení pořizovaného majetku zásobami

- Náklady na zaškolení pracovníků
- Nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba
- Náklady na biologickou rekultivaci
- Náklady spojené s přípravou a zabezpečení majetku vzniklé po zařazení majetku do užívání (Brychta a kol., 2021)

Příkladem oceňování dlouhodobého majetku pořizovací cenou je nákup stroje, jehož účtování je zobrazeno v následující tabulce:

Tabulka 2 Účtování pořízení majetku nákupem

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Dodavatelská faktura za nákup stroje	042	321	100 000
2.	Dodavatelská faktura za dopravu stroje	042	321	5 000
3.	Dodavatelská faktura za montáž stroje	042	321	5 000
4.	Úhrada faktur dodavatelům	321	221	110 000
5.	Zařazení stroje do užívání	022	042	110 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Učebnice účetnictví 2021

V případě **vlastní výroby majetku a oceňování vlastními náklady** se jedná o součet všech vynaložených přímých, popřípadě i nepřímých přiřaditelných nákladů. Mezi přímé náklady se řadí materiál, mzdy či zakoupené služby. Naopak ty nepřímé náklady jsou tvořeny náklady režijní povahy, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti, která je vymezena v souladu s účetními metodami. (Brychta a kol., 2021)

Příkladem oceňování dlouhodobého majetku vlastními náklady je výstavba budovy realizována ve vlastní režii, o níž je účtováno v následující tabulce:

Tabulka 3 Účtování pořízení majetku ve vlastní režii

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Spotřeba materiálu na výstavbu	501	112	2 150 000
2.	Mzdové náklady	521	331	550 000
3.	Ostatní náklady vztahující se k výstavbě	5xx	xxx	900 000
4.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	042	588	3 600 000
5.	Zařazení stavby do užívání	021	042	3 600 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Učebnice účetnictví 2022

Další možností, jak lze ocenit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je **reprodukční pořizovací cenou**. Tento způsob se používá, pokud podnik získal majetek darem či vkladem, pokud vlastní náklady na vytvoření majetku vlastní činností nelze zjistit, či v případě bezúplatného nabytí. Reprodukční pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen v té době, ve které se o něm účtuje. Výši reprodukční pořizovací ceny získá účetní jednotka na základě odborného posudku. Znalecký posudek není vždy nutné mít, avšak velmi se to doporučuje, jelikož může později sloužit jako doklad bránící spekulacím v budoucnu, zejména jedná-li se o majetek převáděný mezi blízkými osobami. V případě, kdy je majetek do firmy darován, je nutné darovací smlouvu, která slouží jako pojistný dokument v případě, že by se člověk, který firmě majetek daroval, domáhal majetku zpět. (Skálová a kol., 2016)

Posledním způsobem, jak lze dlouhodobý majetek hmotný a nehmotný ocenit je ocenění **jmenovitou hodnotou**. Jmenovitou hodnotou se oceňují pohledávky v podobě poskytnutých dlouhodobých záloh a závdavků.

U dlouhodobého finančního majetku se využívají tři metody oceňování. Všechny se používají rovněž i pro hmotný a nehmotný majetek, jsou jimi metoda pořizovací ceny a reprodukční pořizovací cena a ocenění jmenovitou hodnotou. Pořizovací cena u finančního majetku se liší jinými vedlejšími náklady spojenými s pořízením, které se do ní započítávají. Jedná se především o poplatky makléřům, poplatky burzám a poplatky poradcům. Naopak do pořizovací ceny nespádají úroky z úvěrů na pořízení cenných papírů a podílů a náklady spojené s držbou cenného papíru a podílu. Pořizovací cenou se oceňují ve finančním majetku především cenné papíry, ať už dluhové nebo majetkové. Pořízení dlouhodobého finančního majetku se účtuje na účet 043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku nebo rovnou na příslušný majetkový účet v účtové skupině 06. (Štohl, 2022) Ocenění jmenovitou hodnotou se používá stejně jako u hmotného či nehmotného majetku v případě poskytnutých záloh a závdavků, v tomto případě na dlouhodobý finanční majetek. (Brychta a kol., 2021)

3.1.4 Zařazení dlouhodobých aktiv do užívání

Dlouhodobý majetek se stává dokončeným majetkem až tehdy, kdy je uveden do stavu způsobilého k užívání. Jsou u něj splněny všechny funkce a právními předpisy stanovené povinnosti pro jeho užívání. U tohoto majetku jsou známy všechny vedlejší náklady spojené s pořízením, které jsou zaúčtovány na příslušný účet pořízení. Zařazení dlouhodobého majetku je účtováno na základě vnitřního účetního dokladu, kterým může být například zařazovací protokol. Zařazení do užívání se účtuje na vrub příslušného majetkového účtu účtových skupin 01, 02, 03, se souvztažným zápisem ve prospěch účtu pořízení z účtové skupiny 04. (Novotný, 2017) Příklad může být zařazení výrobní linky do užívání. Výrobní linka je dlouhodobý hmotný majetek, tudíž předpis pro zařazení linky do užívání je 022/042. U dlouhodobého nehmotného majetku se tato operace účtuje velmi obdobně, s malým rozdílem čísel účtů. Například pro zařazení softwaru do užívání se používá předpis 013/041. Pro lepší pochopení je účtování o zařazení výrobní linky do užívání zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 4 Účtování o zařazení majetku do užívání

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Nákup výrobní linky	042	321	2 000 000
2.	Náklady na přepravu výrobní linky	042	321	200 000
3.	Náklady na montáž výrobní linky	042	321	100 000
4.	Zařazení montážní linky do užívání	022	042	2 300 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Účetnictví pro podnikatele 2016

3.1.5 Odpisování dlouhodobých aktiv

Aktiva držena dlouhodobě, to znamená déle, než jeden rok se v průběhu používání opotřebovávají. Fyzické opotřebení dlouhodobých aktiv je nutno rovněž přenést do účetnictví. Účelem odpisování je vyjádření trvalého snížení hodnoty majetku, které musí odpovídat skutečnému opotřebení majetku. Povinnost účetních jednotek odepisovat dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek vyplývá přímo ze Zákona o účetnictví. Je nutné, aby účetní jednotka k rozvahovému dni brala v úvahu všechna snížení hodnoty majetku – opotřebení. Dle zákona o účetnictví je účetní jednotka povinna odepisovat majetek vykázaný v položkách rozvahy B.I (Dlouhodobý nehmotný majetek) a B.II (Dlouhodobý hmotný majetek). Výjimku tvoří položky B.II.1.1 (Pozemky, umělecká díla

a sbírky), která se neodepisují. Každá účetní jednotka má obecnou povinnost sestavovat takzvaný odpisový plán, který slouží jako podklad pro účetní odpisování majetku v průběhu jeho používání. Dlouhodobý majetek účetně odepisuje vlastník daného majetku. Vždy lze dlouhodobý majetek odpisovat pouze do výše jeho ocenění v účetnictví. Odpisování se dělí na účetní a daňové. (Prudký, 2016)

Do nákladů účetní jednotka účtuje vždy pouze odpisy účetní. Kvůli rozdílu ve výpočtu daňových a účetních odpisů může dojít k rozdílu mezi účetním ziskem neboli hospodářským výsledkem, který je ovlivněn odpisy účetními a základem daně z příjmu, který je ovlivněn daňovými odpisy. (Müllerová a kol., 2016)

Postupy účetního odpisování

Pomocí účetních odpisů se jednotka snaží vyjádřit co nejreálnější ocenění opotřebení dlouhodobého majetku. Vypočítaná výše odpisů musí být v souladu s fyzickým i morálním opotřebením majetku. Účetní odpisy musí být spočítány a zaúčtovány nejpozději v den účetní závěrky. Pro účetní odpisování je stěžejní vytvoření odpisového plánu, ve kterém se stanoví metoda, kterou bude majetek odpisován a na základě dané metody se rovněž stanoví doba, po kterou se majetek bude odpisovat. Odpisový plán se řídí zákonem o účetnictví, zákonem o dani z příjmu a také postupy účtování pro podnikatele. Mezi dvě základní metody účetního odpisování patří:

- Metoda časová
- Metoda výkonová
- Metoda komponentního odpisování

Pokud si účetní jednotka zvolí pro odpisování majetku **metodu časovou**, je pro ni velmi důležitá předpokládaná doba odpisování daného majetku, kterou si účetní jednotka stanoví.

U časové metody se dále využívají tři základní varianty odpisování:

- Rovnoměrné účetní odpisy
- Zrychlené účetní odpisy
- Zpomalené účetní odpisy

Vzorce pro výpočet odpisů pomocí uvedených vzorců jsou uvedeny v metodice této práce. Účetní jednotka by měla zvolit tu metodu, která dokáže nejlépe a nejvěrněji vyjádřit

skutečnost. U majetku, který je v průběhu užívání opotřebováván rovnoměrně, je dobré zvolit variantu rovnoměrných účetních odpisů. Majetek, který ztrácí většinu své hodnoty na začátku užívání by měl být odpisován zrychlenými účetními odpisy a naopak majetek, který ztrácí většinu své hodnoty v posledních letech jeho užívání, je vhodné odepisovat pomocí zpomalených účetních odpisů. Při využívání časové metody odpisování je důležité správně určit okamžik, od kterého je možné majetek odpisovat, což je okamžik, kdy se majetek stává účetně dlouhodobým majetkem. Účetní odpisy je tak možné počítat s přesností na dny, či kalendářní měsíce. Častěji se v praxi využívá počítání s přesností na kalendářní měsíce. (Mirčevská, 2020)

Při zvolení si **metody výkonové** dochází k odpisování majetku v závislosti na výkonech, který majetek odvedl. Tím je myšleno například počet výrobků, který skutečně majetek vyrobil. Tato metoda se využívá u majetku, který ztrácí hodnotu při jeho skutečném využívání (např. výrobní stroj). Dalším příkladem majetku, u kterého je dobré využít metodu výkonovou je osobní automobil. U automobilu se vychází z počtu najetých kilometrů za celou dobu užívání vozidla. Následně se vypočítá odpis, který přísluší jednomu ujetému kilometru a poté se to násobí počtem ujetých kilometrů v daném roce. (Štohl, 2021)

Třetí metodou účetního odpisování je **metoda komponentní**. Smyslem komponentního odpisování majetku je rozčlenění majetku na více částí, pokud má některá část majetku významnou hodnotu nebo výrazně odlišnou dobu životnosti. Hlavním důvodem pro využití komponentní metody odpisování je snaha o nezkreslený a správný hospodářský výsledek. Rozdělení majetku na části přispěje k věrnějšímu obrazu účetnictví. Oddělená část majetku se nazývá komponenta. Tuto metodu je vhodné použít u staveb, speciálních strojních zařízení či velkých výrobních celků. Příkladem oddělení komponenty je budova, ve které se nachází výtah, který má nižší dobu životnosti než zbytek budovy. U strojního zařízení lze jako komponentu oddělit například motor. Před tím, než se účetní jednotka rozhodne pro využití komponentní metody odpisování musí průkazně doložit o jaký druh majetku se jedná, způsob, kterým se určí komponenta, průběh využívání komponenty a její ocenění. Mimo odpisování se však o majetku účtuje stále jako o celku, i když se některé jeho části odpisují zvlášť. (Mirčevská, 2020)

3.1.6 Opravné položky

Opravné položky k dlouhodobému majetku upravuje §55 VPU a CUS 005. Na základě inventarizace může dojít k tvorbě opravné položky v případě, že se hodnota majetku přechodně sníží, to znamená, že snížení hodnoty nemá trvalý charakter. Pokud by toto snížení mělo trvalý charakter, nejednalo by se o opravnou položku, nýbrž o odpis hodnoty majetku. U opravných položek musí být uvedena výše snížené hodnoty a důvod k jejich vytvoření. Opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek, to znamená, že nelze jimi hodnotu majetku zvyšovat. Jejich smyslem je vyjádřit reálnou hodnotu dlouhodobých aktiv. Tvorba opravných položek snižuje výsledek hospodaření a jedná se o náklad, který je daňově neúčinný, takže nemá vliv na daňový základ firem. Samotný účet opravné položky k dlouhodobému majetku je účet pasivní a patří do účtové skupiny 09. (Brychta a kol., 2021)

Účty, které jsou využívány v rámci účtování opravných položek jsou následující:

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a závdavkům na dlouhodobý majetek
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 098 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Na straně má dáti u tvorby opravných položek se účtuje na účty 558 a 559. Účet 558 se použije v případě, jedná-li se tvorbu zákonných opravných položek a zároveň se jedná o daňový náklad. V případě nedaňových nákladů se účtuje na účtu 559, kde se účtují ostatní opravné položky, které nejsou zákonem stanoveny jako zákonné. V následující tabulce jsou zobrazeny účetní operace týkající se tvorby a zrušení opravných položek.

Tabulka 5 Účtování o opravných položkách

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Vytvoření opravné položky k budově	559	092	100 000
2.	Zrušení opravné položky k budově	092	559	100 000
3.	Vytvoření opravné položky k softwaru	559	091	200 000
4.	Zařazení montážní linky do užívání	091	559	200 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Interpretace národní účetní rady, 2019

3.1.7 Technické zhodnocení dlouhodobých aktiv

Technické zhodnocení upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb. Rozumí se jím veškeré výdaje na nástavby, přístavby a stavební úpravy, dále také rekonstrukce a modernizace majetku, pokud tyto změny převýšily u daného majetku hranici ocenění pro zařazení do dlouhodobého hmotného případně nehmotného majetku, která je stanovena ve vnitropodnikové směrnici každého podniku. Podmínkou, jak rozlišit technické zhodnocení od běžných úprav či oprav, které se účtuje na nákladový účet 511, je změna parametrů majetku. Technické zhodnocení nelze zahrnout do nákladů jednorázově, nýbrž je nutné zvýšit pořizovací či zůstatkovou cenu majetku o výši technického zhodnocení. Výše technického zhodnocení se pak do nákladů dostává postupně prostřednictvím odpisů.

Pokud technické zhodnocení provádí majitel na vlastním majetku, tak tím zvyšuje jeho pořizovací cenu, tudíž se zvýší cena na příslušných účtech v aktivních účtových skupinách 01 a 02.

Pokud však je technické zhodnocení prováděno na najatém majetku a provádí ho nájemce, tak se technické zhodnocení účtuje zvlášť jako samostatná položka. K tomu se využívají syntetické účty, na nichž byl majetek zaúčtován, případně lze využít také účet 029 – Ostatní dlouhodobý hmotný majetek, někdy také Jiný dlouhodobý hmotný majetek. Pozor je dobré si dávat u oprav automobilů, kde pravděpodobně jejich drobné úpravy nedosáhnou hranice stanovené pro dlouhodobý majetek, ale pokud je v daném zdaňovacím období takových úprav na vozidle provedeno více, tak se musí všechny částky, které byly za úpravy zaplacený sečíst a až poté porovnat s výší hranice pro dlouhodobý majetek a rozhodnout, zda se o technické zhodnocení jedná, či nikoli. Samozřejmě pokud se jedná o běžné opravy, tak těch se technické zhodnocení netýká, to se týká například instalace autorádia, střešního okna, závěsného zařízení či katalyzátoru, jelikož v těchto případech dochází ke změně technických parametrů či o rozšíření vybavenosti. O technické zhodnocení se nejedná například

v následujících případech: výměna pneumatik, výměna potahů na sedadla, montáž zimních řetězů apod. (Štohl, 2021)

3.1.8 Vyřazení dlouhodobých aktiv

U dlouhodobých aktiv existuje celá řada způsobů vyřazování majetku, přičemž každý způsob má své zvláštnosti. Nejprve je nutné vědět, zda majetek byl odpisovaný nebo neodpisovaný. Majetek se vyřazuje na základě průkazného dokladu, jimž může být vyřazovací protokol, škodní protokol atd. U odpisovaného majetku se účtuje zvlášť řádný odpis dlouhodobého majetku za část běžného účetního období na vrub nákladových účtů a ve prospěch příslušného účtu ze skupin 07 a 08. Dále se účtuje zůstatková cena, která je účtována ve prospěch účtů ze skupin 07 a 08 a na vrub příslušného nákladového účtu. Jaký nákladový účet se použije se určí dle důvodu, kvůli kterému je majetek vyřazován. Zůstatková cena vyjadřuje rozdíl mezi pořizovací cenou majetku a celkovou výší dosud odepsaných odpisů (oprávky). Třetím krokem je samotné vyřazení majetku z evidence, které je účtováno na vrub účtu ze skupin 07 a 08 a ve prospěch příslušného majetkového účtu ze skupin 01 a 02. (Novotný, 2017)

- Prodej – účet 541

U prodeje majetku se kupní cena, za kterou účetní jednotka majetek prodává, na základě vystavené faktury účtuje do výnosů na účet 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Současně se musí účtovat vyřazení majetku čili jeho zůstatková cena, a to na účet 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku.

- Likvidace – účet 551

Likvidace majetku se používá v případě, že je majetek již opotřebován. U takového majetku mohlo dojít k velkému poškození, technické zaostalosti či velké poruchovosti. V případě že ještě není zcela odepsán je nutno doúčtovat dodatečný odpis, který se účtuje jako běžný odpis, ale je možné využít alespoň analytický účet 551, který je možné pojmenovat dodatečné odpisy majetku. (Mejzlík a kol., 2019)

- Dar – účet 543

Zůstatková cena při darování dlouhodobého majetku se účtuje na nákladový účet 543 – Dary. Pokud je dárce plátcem DPH, musí odvést z daru DPH finančnímu úřadu.

Zůstatková cena darů na účtu 543 je daňově uznatelným nákladem, o který si pak účetní jednotka může snížit základ daně z příjmu.

- Důsledek manka či škody – účet 549

V případě manka či škody se zůstatková cena majetku, v případě že nebyl ještě zcela odepsán, účtuje na účet 549 – Manka a škody. Pokud je při vyřazení tohoto majetku požadována náhrada škody, musí se řádně zaúčtovat. Může se jednat o pohledávky za zaměstnanci (335), jiné pohledávky (378), kde se nejčastěji jedná o náhradu škody od pojišťoven. Získaná náhrada se zaúčtuje do výnosů na účet 648 – Ostatní provozní výnosy. (Štohl, 2022)

- Důsledek živelné pohromy – účet 547

U živelné pohromy je postup velice podobný jako u manka či škody, s rozdílem účtování zůstatkové ceny, ta se v tomto případě zaúčtuje na účet 547 – Mimořádné provozní náklady. Stejně jako u manka či škody může účetní jednotka žádat o náhradu od pojišťovny.

- Převod z podnikání do osobního užívání – 491

V případě převodu majetku do osobního vlastnictví podnikatele, musí opět podnikatel odvést DPH, v případě že je plátcem daně z přidané hodnoty. Zůstatková cena majetku se zaúčtuje na účet 491 – účet individuálního podnikatele, nejedná se o náklad. (Mrkosová, 2017)

Pro lepší představu a pochopení jsou v následujících tabulkách uvedeny příklady vyřazení majetku z důvodu prodeje a darem a s tím spojené účtování.

Tabulka 6 Účtování o vyřazení majetku z důvodu prodeje

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Faktura vystavená za prodej automobilu	311	641	200 000
2.	Řádný odpis za část roku	551	082	66 750
3.	Odpis zůstatkové ceny	541	082	333 750
4.	Vyřazení automobilu z evidence	082	022	600 000

Zdroj: vlastní zpracování dle Učebnice účetnictví 2022–2. díl

Tabulka 7 Účtování o vyřazení darovaného majetku

Operace č.	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	Poloviční odpis	551	082	6 250
2.	Odpis zůstatkové ceny darovaného majetku	543	082	6 250
3.	Vyřazení darovaného majetku z evidence	082	022	50 000

Zdroj: vlastní zpracování dle Učebnice účetnictví 2022-2. díl

3.2 Dlouhodobá aktiva ve Spojeném království

3.2.1 Regulace a právní úprava účetnictví dlouhodobých aktiv

Účetnictví ve Velké Británii je poměrně specifické, jelikož vychází z mnohem dávnější historie než účetnictví v jiných zemích, a tak se mohlo mnohem déle měnit a vyvíjet. Britové dávají mnohem více prostoru pro praxi a přirozený vývoj, řídí se takzvaným anglosaským právním systémem. Anglosaský právní systém, jinak také angloamerický právní systém, využívá třetina populace naší planety (Anglie, USA, Indie, Nový Zéland, Kanada a další). Tento systém však vznikl ve Velké Británii, proto ho využívají především bývalé kolonie britského impéria. Ostatní země včetně té naší využívají systém kontinentálního práva, což je důvodem, proč se naše účetnictví od toho britského liší.

Přestože Velká Británie využívá jiný právní systém, tak právní úprava má některé věci společné s tou naší, především uspořádání právních předpisů. Dvěma základními prameny účetnictví ve Spojeném království jsou Zákon o obchodních společnostech (Companies act 2006) a UK GAAP (United Kingdom generally accepted accounting practice)

Zákon o obchodních společnostech je rozdělen do 47 částí, které se zabývají chodem a činnostmi obchodních společností. Dvě části v tomto zákoně se zabývají obecně účetnictvím jako takovým, ve kterých se rozebírají účty a výkazy a rovněž audit. Tento zákon nám také rozděluje obchodní společnosti dle velikosti na malé, střední a velké společnosti. Všechny tyto společnosti musí vést účetnictví a řídit se zákonem o obchodních společnostech.

Zákon o obchodních společnostech byl naposledy aktualizován v roce 2006, čímž se zjednodušil přístup k informacím, jelikož se zpřístupnily možnosti vyplňování on-line

formulářů a jiných písemností. Administrativní proces se tak výrazně zjednodušil, což usnadní práci jak úřadům, tak firmám. On-line komunikace se nyní považuje za dostatečně prokazatelný a způsobilý prostředek pro komunikaci. (legislation.gov.uk, 2022)

Zákon rovněž člení obchodní společnosti na společnosti soukromé a veřejné, ale také na společnosti s ručením omezeným a neomezeným. K většině těchto právních forem lze najít český ekvivalent, avšak některé jejich práva se mohou lišit.

Soubor předpisů GAAP obsahuje obecné účetní zásady, standardy a předpisy. GAAP představuje ty obecné, UK GAAP pak ty, které platí na území Spojeného království. UK GAAP popisuje konkrétnější postupy, kterými se účetnictví ve Velké Británii musí řídit.

Stejně jako v České republice jsou České účetní standardy, Britové měli standardy finančního výkaznictví (financial reporting standards – FRS), které vydávala komise pro účetní výkaznictví. Tato komise od roku 2004 získala mnohem větší pravomoci, stala se totiž nezávislým regulátorem účetnictví. Od roku 2012 je tato komise hlavním vydavatelem účetních standardů. V roce 2012 vydala nové formy standardů, které nesou název nové UK GAAP. Od ledna 2015 ve Spojeném království neplatí jiné účetní standardy než těchto šest:

- FRS 100 Application of Financial Reporting Requirements
(Aplikace požadavků finančního výkaznictví)
- FRS 101 Reduced Disclosure Framework
(Omezení rámce pro zveřejňování)
- FRS 102 The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland
(Standard finančního výkaznictví platný ve Spojeném království a Irsku)
- FRS 103 Insurance Contract
(Pojistné smlouvy)
- FRS 104 Interim Financial Reporting
(Mezitímní finanční výkaznictví)
- FRS 105 The Financial Reporting Standard applicable to the Micro – entities Regime

(Standardy finančního výkaznictví pro mikro účetní jednotky)

V lednu 2022 vydala FRC aktualizaci téměř všech britských a irských účetních standardů FRS. Aktualizovány byly všechny standardy až na FRS 100. Vydání aktualizace FRS 100 proběhlo až později v průběhu roku 2022, a to konkrétně v listopadu. (Financial reporting council, 2022)

3.2.2 Definice a členění dlouhodobých aktiv

Dlouhodobá aktiva jsou zdroje ovládané účetní jednotkou v důsledku minulých událostí a od kterých se očekává, že účetní jednotce přinesou budoucí ekonomické užítky. Všechna dlouhodobá aktiva musí být v podniku držena déle než jedno účetní období, tak aby je bylo možné mezi dlouhodobý majetek zařadit. (Scott, 2018)

Obecné rozdělení dlouhodobého majetku se téměř neliší od rozdělení majetku v České republice. Dlouhodobý majetek Britové dělí rovněž do tří skupin na hmotný, nehmotný a na dlouhodobé investice, což lze chápat jako náš dlouhodobý finanční majetek.

Podrobnější členění dlouhodobého majetku ve Velké Británii je poměrně složitější, jelikož záleží na velikosti firmy, o kterou se jedná. Proto nelze dlouhodobý majetek podrobněji rozčlenit obecně. Dlouhodobý majetek se člení jinak pro firmy, které sestavují účetní závěrku podle IFRS (mezinárodní účetní standardy), jinak pro firmy, které sestavují účetní závěrku dle zákona o obchodních společnostech a jiné členění existuje také pro mikro účetní jednotky. (FRS 102, 2022)

Dlouhodobý nehmotný majetek (intangible assets)

Jedná se o dlouhodobá aktiva, na která nelze sáhnout. Dlouhodobý nehmotný majetek se dělí do dvou skupin. Do první skupiny patří veškerý dlouhodobý nehmotný majetek kromě goodwillu a do té druhé skupiny patří pouze goodwill a jiný majetek, který se goodwillu týká. V obou případech se jedná o majetek nefinanční povahy, který rovněž nelze fyzicky vyobrazit. Jedná se o něco nehmotného, avšak prodejného. (Carey a kol., 2017)

U nehmotného majetku je důležité, aby účetní jednotce přinesl nějaký zisk do budoucna, jelikož pouze v tomto případě ho lze ocenit. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří licence, patenty, ochranné známky, autorská práva a další jiná povolení. (FRS 102, 2022)

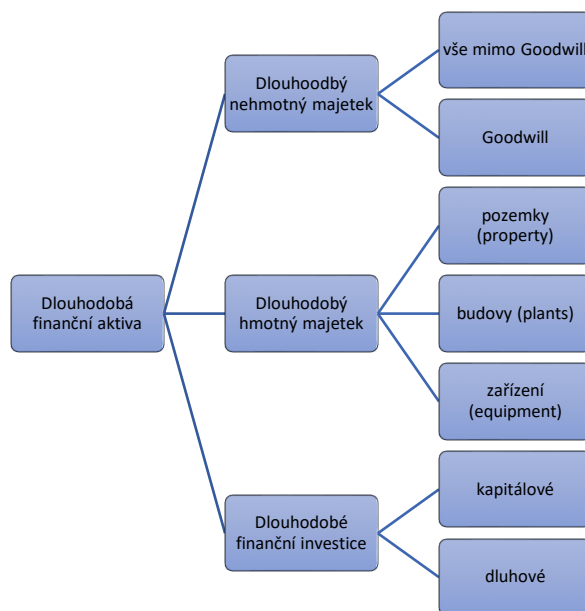
Dlouhodobý hmotný majetek (tangible assets)

Do této skupiny se řadí všechna hmotná aktiva, která bude účetní jednotka využívat dlouhodobě při běžném provozu podniku. Ve Velké Británii se tato skupina majetku dá nazvat také podle toho, co do ní patří: Property, plant, equipment. Tato tři anglická slova znamenají pozemek, budova, zařízení a popisují, co vše se řadí mezi dlouhodobý hmotný majetek. Jedná se o pozemky, budovy a zařízení či nástroje. Stejně jako u nehmotného majetku, tak i u budov a pozemků, lze majetek zařadit pouze pokud nám v budoucnu bude schopen přinést nějaký přínos, zisk či prospěch a vynaložené náklady týkající se tohoto majetku lze ocenit. Třetí složka dlouhodobého hmotného majetku – equipment, v překladu zařízení obsahuje veškerá kancelářská i strojní zařízení a vybavení potřebná pro chod podniku, řadí se sem rovněž dopravní prostředky, elektronika a nábytek. Všechny tyto položky musí být v podniku drženy déle než jedno účetní období, tak aby je bylo možné mezi dlouhodobý majetek zařadit. (FRS 102, 2022)

Dlouhodobé finanční investice (long-term financial investments)

Třetím druhem dlouhodobého majetku je majetek finanční povahy, který se nazývá dlouhodobé finanční investice. Jedná se o jakékoliv cenné papíry, ať už dluhové nebo kapitálové, které jsou obecně drženy déle než jeden rok. Do této skupiny se zahrnují akcie, dluhopisy, podílové fondy, podíly ve skupinách podniků, poskytnuté půjčky a jiné ostatní dlouhodobé investice. (FRS 102, 2022)

Obrázek 2 Členění dlouhodobého majetku v UK

Zdroj: vlastní zpracování dle FRS 102, 2022

3.2.3 Oceňování při pořízení dlouhodobých aktiv

Při pořízení dlouhodobého majetku se rozlišuje více možností, jak majetek získat. Patří mezi ně:

- Nákup
- Směna (výměna majetku za jiný majetek)
- Barter
- Bezúplatné pořízení (dotace, dar)
- Vlastní výroba

Ve Velké Británii se rozlišuje oceňování majetku ve dvou časových hlediscích, a to v momentě pořízení a v průběhu používání daného majetku. Způsob ocenění se liší dle toho, zda se jedná o hmotný majetek, nehmotný majetek či finanční investice.

3.2.3.1 Ocenění v momentě pořízení nákupem

a) Dlouhodobý hmotný majetek

U hmotného majetku se oceňuje v momentě pořízení pořizovacími náklady. Prvním způsobem zjištění pořizovacích nákladů je výpočet výrobních nákladů. Částka se vykalkuluje dle skutečně použitého materiálu při výrobě. Dále lze pořizovací náklady stanovit dle kupní ceny, která zahrnuje prodejní cenu majetku, kterou nám prodejce skutečně vyfakturoval a všechny vedlejší náklady s pořízením spojené. (Nobes, 2016) Mezi tyto náklady se dle standardů finančního výkaznictví řadí:

- Náklady související s přepravou a manipulací (doprava, instalace, montáž)
- Makléřské a právní poplatky (provize makléři, výdaje na právníkové služby)
- Clo
- Náklady vynaložené na demontáž (obnovení místa, kde se majetek nachází)
- Náklady související s výpůjčkou (úroky)

Naopak mezi tyto náklady se neřadí:

- Administrativní a režijní náklady
- Náklady na marketing a propagaci
- Náklady na otevření nového zařízení
- Náklady na zavedení nového produktu
- Náklady na zaškolení zaměstnanců (FRS 102, 2022)

b) Dlouhodobý nehmotný majetek

U dlouhodobého nehmotného majetku se náklady na jeho pořízení oceňují pomocí zaplacených peněžních prostředků či jiných ekvivalentů, jež byly použity při nákupu majetku. Dlouhodobý nehmotný majetek se neoceňuje pořizovací cenou. Pokud je dlouhodobý nehmotný majetek nakupován samostatně, zahrnuje se do nákladů na jeho pořízení nejen kupní cena, ale i clo, daně a jiné náklady, které bylo nutno vynaložit pro nákup

a použití daného majetku. Mezi tyto jiné náklady lze zahrnout veškeré poplatky související s převedením majetku do užívání, náklady na testování majetku, a také náklady vynaložené na obeznámení zaměstnanců s daným majetkem. Pokud je dlouhodobý nehmotný majetek nakupován v rámci společnosti, jeho pořizovací cenou je jeho reálná hodnota k datu nabytí aktiva. Pokud byl majetek získán bezúplatným pořízením, oceňuje se opět pomocí reálné hodnoty. V tomto případě se jedná o majetek získaný darem či formou dotace. Majetek, který byl získán díky výměně, což znamená, že byl směněn za jiný majetek, je rovněž oceňován pomocí reálné hodnoty, s výjimkou komerčních transakcí, u kterých se liší očekávané cash flow nebo rizikovost od cash flow, které je pro daný majetek charakteristické. Dlouhodobý nehmotný majetek získaný vlastní činností se oceňuje vždy dle aktuální situace. Záleží, ve kterém fázi výroby se daný majetek nachází. Majetek se může v průběhu výroby nacházet ve fázi výzkumu či ve fázi vývoje. Pokud se majetek nachází teprve ve fázi výzkumu, nelze ho zatím řadit mezi dlouhodobá aktiva. Majetek lze zařadit až když se nachází ve fázi vývoje, ve které již lze dokázat, že majetek bude pro firmu přínosem. (FRS 102, 2022)

c) Finanční investice

Finanční investice se oceňují v momentě pořízení takzvanou transakční cenou, která je totožná s reálnou hodnotou dané investice. Reálnou hodnotou se u finančních investic rozumí aktuální tržní cena, která je určena burzou či jiným veřejným trhem. Její hodnotu lze zjistit na základě znaleckého posudku či jiného kvalifikovaného odhadu nebo výpočtem dle vzorce pro reálnou hodnotu, ve kterém r je úroková sazba a x je počet zbývajících dní ve smlouvě. Vzorec pro výpočet reálné hodnoty se nachází v metodice této práce s označením 1.

Transakční cena je částka protiplnění, na kterou účetní jednotka očekává nárok výměnou za převod slíbeného zboží nebo služeb zákazníkovi. (PWC, 2017)

3.2.3.2 Ocenění v průběhu držení aktiva

a) Dlouhodobý hmotný majetek

V průběhu držení aktiva lze dlouhodobý hmotný majetek stále ocenit na základě jeho pořizovací ceny, která se sníží o oprávkami (akumulované odpisy) a dosáhne tak takzvané historické ceny. Rovněž lze hmotný majetek v průběhu užívání přecenit k rozvahovému dni na jeho reálnou hodnotu (takzvanou fair value). Fair value je rovněž odhadem tržní ceny. (PWC, 2017)

b) Dlouhodobý nehmotný majetek

V průběhu užívání aktiva se oceňování nehmotného majetku téměř neliší od oceňování hmotného majetku. Rovněž lze využít metody výpočtu historické ceny, kdy se od pořizovací ceny odečtou všechna snížení hodnoty majetku. Druhou možností je přecenění na reálnou hodnotu, fair value, kdy tuto cenu určuje aktuální vývoj tržních cen. Stejně jako u historické ceny, tak i u fair value se musí brát v potaz i trvalá snížení hodnoty daného majetku.

c) Finanční investice

Finanční investice lze v průběhu podnikání rovněž ocenit dle reálné hodnoty, fair value či pomocí pořizovacích nákladů, avšak existuje ještě jeden způsob, jehož použití je u některých druhů finančního majetku nejvhodnější. Jedná se o ocenění majetku v amortizovaných nákladech. Amortizace obecně vyjadřuje cenu opotřebení. Tento způsob se využívá u finančních investic, které jsou drženy do splatnosti. (FRS 102, 2022)

3.2.4 Odpisování dlouhodobých aktiv

Odpisy jsou procesem alokace pořizovací ceny majetku. Představují postupné vyčerpání provozní kapacity dlouhodobého majetku prostřednictvím pravidelného snižování hodnoty. Je to důsledek faktorů jako používání, zastaralost, nedostatečnost a opotřebení. (Horner, 2018)

Ve Velké Británii se odpisy nerozdělují na daňové a účetní, čímž se odpisování majetku výrazně liší od odpisování majetku v České republice. Ve Velké Británii se nepočítají měsíční odpisy, ale odpisy roční bez ohledu na to, ve kterém měsíci byl majetek do užívání zařazen. (Peterson, 2002)

Účetní odpisy

Pro odpisování dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku je možné využít více metod. Mezi ty nejzákladnější se řadí:

- Metoda lineárních odpisů (Straight-line method)

Lineární metoda odpisování využívá pouze časovou proměnnou. Vypočítá se vydělením historické ceny aktiva dobou životnosti daného aktiva. Lineární odpisování je nejjednodušší. Tuto metodu lze použít tam, kde užítost aktiva je stejná po celou dobu jeho životnosti. Jiné metody berou v úvahu opotřebení, která nejsou stejná nebo lineární po dobu životnosti aktiva. Vzorec pro výpočet odpisů lineární metodou je uveden v metodice této práce pod označením číslo 2. (Peterson, 2002)

- Výkonová metoda (Units of production method)

Velká řada dlouhodobých aktiv se ničí spíše používáním než časem. Letadla, traktory a jiné motory mají měřenou životnost dle hodin, kdy byly skutečně používány. Automobily a nákladní auta zase odráží svou životnost pomocí najetých kilometrů. Výkonová metoda se řadí k nejpřesnějším způsobům, jak zobrazit ekonomickou skutečnost, avšak i přes to nepatří mezi často používané metody, jelikož je velmi obtížné změřit jednotky výkonů u jednotlivých druhů majetku. Vzorec pro výpočet odpisů výkonovou metodou je uveden v metodice této práce jako 3. uvedený vzorec.

(PWC, 2017)

- Metoda součtu let (Sum of the years digits)

Další metodou, kterou lze pro výpočet využít je metoda Sum of the years digits, která vychází ze vstupní ceny, díky tomu je snadno využitelná. Její největší výhodou je, že v posledním období vychází beze zbytku. Jedná se o zrychlenou metodu odpisování. Tato

metoda bere očekávanou životnost aktiva a sčítá číslice za každý rok; takže pokud by se očekávalo, že aktivum vydrží pět let, součet číslic roku by se získal sečtením: $5 + 4 + 3 + 2 + 1$, což dává součet 15. Každá číslice/rok se pak vydělí tímto součtem, který určí procento, o které by se aktivum mělo v daný rok odepisovat, počínaje nejvyšším číslem v roce 1.

- Metoda zmenšujícího se základu (Reducing balance method)

V této metodě se odpis nepočítá ze vstupní ceny, ale z takzvané zůstatkové ceny, která se snižuje po výpočtu každého odpisu právě o vypočtenou částku odpisu. Základním parametrem je rychlost odpisů vyjádřena procentem. Každé období je odepsáno stejné procento ze zůstatkové ceny. Rychlost odpisů si volí účetní jednotka sama tak, aby to nejlépe odpovídalo skutečné délce opotřebovávání majetku. Nejčastěji se využívá 50 % nebo 20 % hodnoty ze zůstatkové ceny. Nevýhodou této metody je, že na rozdíl od metody „Sum of the years digits“, tato metoda nedosahuje přesné zbytkové hodnoty na konci odepisování. Pro výpočet odpisu metodou zmenšujícího se základu je uveden vzorec číslo 4 v metodice této práce. (PWC, 2017)

Účetní jednotka si zvolí takovou metodu, která nejlépe odráží skutečně opotřebované užítky majetku. (FRS 102, 2022)

3.2.5 Vyřazení dlouhodobých aktiv

K vyřazení majetku ve Velké Británii je nutno použít účet vyřazení majetku.

Jedná se o žebříčkový účet používaný k evidenci vyřazení majetku a k výpočtu zisku nebo ztráty z vyřazení. Vyřazení majetku může být z důvodu prodeje nebo z důvodu likvidace podniku v době životnosti majetku, pro tuto situaci se v britském účetnictví používá výraz „scrapping“, v překladu sešrotování. V případě je-li majetek zcela odepsán o vyřazení majetku se již neúčtuje.

Prodej dlouhodobého aktiva je klasifikován jako kapitálový příjem, protože peníze získané z prodeje nepatří do konkrétního časového období. Při prodeji dlouhodobého aktiva se však zisk nebo ztráta z prodeje objeví ve výsledovce, jelikož zisk nebo ztráta již patří do konkrétního časového období. Zisk nebo ztráta z prodeje majetku je založena na tom, v jaké výši je aktivum prodáno ve srovnání s účetní hodnotou aktiva. (Horner, 2018)

4 Vlastní práce

V rámci vlastní části této práce se zkoumá účtování dlouhodobého majetku v České republice a ve Velké Británii, a to především rozdíly v účtování mezi těmito dvěma zeměmi. Nejvíce se práce zaměřuje na výpočet odpisů různými metodami u různých druhů dlouhodobého majetku.

Pro účely této práce byly vytvořeny dvě fiktivní společnosti se stejným předmětem podnikání i stejnou výší majetku i obratu, na kterých budou vysvětleny a modelovány účetní postupy a následně vypočítávány příklady odpisování dlouhodobého majetku podle metod obou zemí. U obou společností byly jako modelové příklady vybrány tři druhy dlouhodobého majetku, a to konkrétně stroj a budova jako zástupci dlouhodobého hmotného majetku a software jako zástupce majetku nehmotného. U příkladů účtování v české firmě jsou částky uváděny v českých korunách a u britské firmy v britských librách. Pro účely této práce byl zvolen kurz pro přepočtení měn $1 \text{ £} = 27 \text{ Kč}$.

Práce je strukturována chronologicky od pořízení majetku až po jeho vyřazení, nejprve je problematika vysvětlena na příkladech účtování v České republice a následuje vysvětlení účtování ve Velké Británii. Pro účely a zjednodušení této práce nebude brána v potaz DPH.

4.1 Představení fiktivních společností

Pro účely této práce byly vytvořeny dvě fiktivní firmy, jejich základní údaje jsou popsány v následující tabulce. Jedná se o společnosti s ručením omezeným Magda s.r.o. a Magda Ltd. Jejich sídla se nachází na fiktivních adresách v Praze a v Londýně. Společnosti se zaměřují na výrobu a prodej dřevěných hraček pro děti. Jelikož při začátku podnikání muselo být investováno nemalé množství peněz do strojů na práci se dřevem a vybavení pronajatých prostor, činí základní kapitál společností 540 000 Kč, respektive 20 000 £. Česká firma Magda s.r.o. se řadí mezi mikro účetní jednotky, jelikož její majetek nepřesahuje 9 mil. Kč a má pouze 7 zaměstnanců. Firma Magda Ltd. sídlící v Londýně je zařazena mezi malé účetní jednotky, jelikož její obrat nepřesahuje 5,6 mil. £ a má rovněž 7 zaměstnanců.

Tabulka 8 Představení fiktivních společností

Fiktivní firmy	Česká firma	Britská firma
Název firmy	Magda s.r.o.	Magda Ltd.
Adresa sídla	Dlouhá 222, 160 00, Praha 6	Long street 222, DA16, London
IČO – Identifikační číslo	111 22 333	333 22 111
Právní forma podnikání	Společnost s ručením omezeným	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání	Výroba a prodej dřevěných hraček	Výroba a prodej dřevěných hraček
Základní kapitál společnosti	540 000 Kč	20 000 £
Jednatel	Magda Hrnčířová (nar. 11.11.2000)	Magda Potter (nar. 11.11.2000)
Kategorie účetní jednotky	mikro účetní jednotka	malá účetní jednotka

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.1 Vnitropodnikové směrnice

Vnitropodnikové směrnice obou firem není důležité znát celé, avšak pro účely této práce je nutné stanovit směrnice týkající se dlouhodobého majetku.

Vnitropodniková směrnice společnosti Magda s.r.o.

Účetní jednotka stanovila vstupní cenu pro zařazení dlouhodobého hmotného majetku mezi dlouhodobý majetek 80 000 Kč. Nedosáhne-li majetek této hranice, bude o něm účtováno v okamžiku uskutečnění účetního případu jako o spotřebě materiálu na účtu 501- Spotřeba materiálu. Pořízení majetku od výše stanoveného ocenění bude zachyceno na účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, a následně bude zařazen na příslušné účty dlouhodobého majetku. Pro dlouhodobý nehmotný majetek je hranice pro zařazení do dlouhodobého majetku stanovena účetní jednotkou na výši 60 000 Kč. Nedosáhne-li majetek této hranice, bude o něm účtováno v okamžiku uskutečnění účetního případu jako o spotřebě materiálu na účtu 518 – Ostatní služby.

Odpisové plány stanovuje účetní jednotka dle předpokládané doby životnosti majetku rovnoměrně. O účetních odpisech účtuje účetní jednotka měsíčně. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Začátek odpisování je stanoven na 1. den následujícího měsíce po zařazení majetku do užívání.

Dlouhodobý hmotný majetek je u společnosti Magda s.r.o. evidován na inventárních kartách majetku. Karta majetku musí obsahovat informace o daném majetku, včetně jeho názvu a evidenčního čísla, pořizovací cenu, datum pořízení a odpisové plány daného majetku.

Za sestavení této vnitropodnikové směrnice zodpovídá jednatelka společnosti Magda Hrnčířová.

Vnitropodniková směrnice společnosti Magda Ltd.

Účetní jednotka ve své vnitropodnikové směrnici uvádí, že mezi dlouhodobý majetek lze zařadit pouze majetek, který jí v budoucnu zajistí nějaký zisk. Odpisový plán společnosti Magda Ltd. je stanoven dle požadavků a norem FRS 102. Při stanovování odpisové metody odhadne účetní jednotka předpokládanou dobu životnosti konkrétního majetku. Stanovená odpisová metoda musí co nejlépe odrážet skutečnost, jak bude majetek opotřebováván. Metody, mezi kterými se účetní jednotka u každého konkrétního majetku rozhoduje jsou lineární metoda, metoda zmenšujícího se základu a metoda výkonových odpisů. O odpisech společnost účtuje měsíčně.

4.1.2 Zahajovací rozvaha

Prvním krokem v účetnictví obou fiktivních společností je, hned po stanovení vnitropodnikových směrnic, sestavení zahajovací rozvahy. Zahajovací rozvahy společností Magda s.r.o. a Magda Ltd. jsou sestaveny k 1.1. 2022. Pro českou společnost jsou částky v zahajovací rozvaze uváděny v českých korunách. Pro britskou společnost se v překladu jedná o „balance sheet“ a částky v ní jsou částky v zahajovací rozvaze uváděny v britských librách.

Tabulka 9 Zahajovací rozvaha společnosti Magda s.r.o.

	AKTIVA	Částka v Kč
	Aktiva celkem	540 000
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	10 800
B.	Dlouhodobý majetek	513 000
C.	Oběžná aktiva	135 000
D.	Časové rozlišení aktiv	16 200
	PASIVA	Částka v Kč
	Pasiva celkem	675 000
A.	Vlastní kapitál	540 000
B.+C.	Cizí zdroje	135 000
B.+C.	Rezervy	-
C.	Závazky	135 000
D.	Časové rozlišení	-

Zdroj: Vlastní zpracování**Tabulka 10 Zahajovací rozvaha společnosti Magda Ltd.**

	AKTIVA	Částka v £
	Aktiva celkem	25 000
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	400
B.	Dlouhodobý majetek	19 000
C.	Oběžná aktiva	5 000
D.	Časové rozlišení aktiv	600
	PASIVA	Částka v £
	Pasiva celkem	25 000
A.	Vlastní kapitál	20 000
B.+C.	Cizí zdroje	5 000
B.+C.	Rezervy	-
C.	Závazky	5 000
D.	Časové rozlišení pasiv	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V rozvahách obou společností se nachází stejné položky a po přepočtu kurzem 1 £ = 27 Kč i stejné částky. V následujícím průběhu účtování se tak díky tomu budou moci lépe zjišťovat rozdíly v účtování a ve výši jednotlivých částek mezi zeměmi. Jedná se o výkaz rozvaha, tudíž aktiva se rovnají pasivům. Na straně aktiv se nachází majetková položky, a to konkrétně pohledávky za upsaný základní kapitál, pro tuto práci nejdůležitější dlouhodobý majetek, dále oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. Na straně pasiv se nachází zdroje

financování, konkrétně se tedy jedná o vlastní kapitál, cizí zdroje, které jsou rozděleny na rezervy a závazky a jako poslední položka v rozvaze na straně pasiv je časové rozlišení pasiv.

4.2 Účtování o dlouhodobém majetku

V následující kapitole se práce zabývá účtováním o třech konkrétních položkách dlouhodobého majetku. Nejprve se bude účtovat o stroji, následně o budově a jako třetí o nehmotném majetku – softwaru. Nejprve je vždy uveden způsob a řešení účtování v České republice a následně britské řešení stejné problematiky. Kapitoly jsou řazeny chronologicky od pořízení až po vyřazení majetku z evidence.

4.2.1 Pořízení dlouhodobého majetku a zařazení majetku do užívání

Stroj – firma Magda s.r.o. v ČR

Pořízení stroje je realizováno nákupem, tudíž je účtováno o přijaté faktuře od dodavatele. Přijatá faktura je vystavena na 202 500 Kč. Tato částka představuje cenu pořízení, avšak není to jediný výdaj, který se nákupu stroje týká. Do pořizovací ceny stroje rovněž vstupují vedlejší náklady související s pořízením, a to konkrétně náklady na dopravu v částce 4 050 Kč a náklady na montáž výrobního stroje v částce 2 700 Kč. Všechny tyto tři částky tvoří dohromady pořizovací cenu stroje, která při jejich součtu činí 209 250 Kč. Při pořízení stroje nákupem se nejprve zaúčtují všechny položky, které spadají do pořizovací ceny, na účet 042 – nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Následuje zaevidování majetku a jeho následné zařazení do užívání, o kterém účetní jednotka účtuje na straně DAL na účet 042 a na MÁ DÁTI ho připíše na příslušný majetkový účet, kterým je pro výrobní stroj účet číslo 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory. Pro lepší pochopení je účtování o pořízení stroje a jeho následné zařazení do užívání zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 11 Účtování o pořízení a zařazení stroje v ČR

Operace	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	přijatá faktura – nákup stroje	042	321	202 500
2.	doprava stroje	042	321	4 050
3.	náklady na montáž stroje	042	321	2 700
4.	zařazení stroje do užívání	022	042	209 250

Zdroj: Vlastní zpracování

Stroj – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Pro účtování nákupu dlouhodobého majetku, je třeba zaúčtovat kupní cenu na vrub majetkového účtu a stejnou částku připsat ve prospěch peněžního účtu. Při nákupu stroje se zaúčtuje kupní cena 7500 £ na stranu MD na majetkový účet 0210 „Plan and machinery cost“, což v překladu znamená účet náklady na stroje a jiná zařízení. Na straně D v případě nákupu majetku za hotové se bude účtovat na účet 1230 „Cash“, tj. v překladu ekvivalent českého účtu „Pokladna“. Na majetkový účet se účtují rovněž ostatní výdaje spojené s pořízením majetku. Konkrétně se jedná o částky 150 £ za dopravu stroje a 100 £ za montáž stroje. Celková pořizovací cena byla součtem vypočítána na částku 7 750 £. Ve Velké Británii se při pořízení majetku účtuje přímo na majetkový účet daného majetku, a proto se nevyužívá žádný přechodný účet typu „nedokončený majetek“ apod. Nutno poznamenat, že čísla účtu ve Velké Británii nejsou nijak pevně stanovena a každá účetní jednotka si k jednotlivým názvům účtů může přiřadit vlastní číslování.

Budova – firma Magda s.r.o. v ČR

Účtování při pořízení budovy nákupem se téměř neliší od účtování při nákupu stroje. Všechny vedlejší náklady související s pořízením a cena pořízení budovy se zaúčtují na účet 042 - nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Cena pořízení činí 2 160 000 Kč. Vedlejšími náklady, které s pořízením souvisí jsou projektové práce za 24 300 Kč a také kolaudační poplatky ve výši 270 Kč.

Zařazení budovy do užívání se účtuje na straně dal na účet 042 a na MÁ DÁTI bude majetkový účet 021 – Stavby. U této účetní operace bude účtovaná částka součtem ceny pořízení za budovu, kolaudačních poplatků a projektových prací. Tento součet činí

2 184 570 Kč. Účtování o pořízení budovy a její následné zařazení do užívání je promítnuto do následující tabulky.

Tabulka 12 Účtování o pořízení budovy a zařazení budovy do užívání v ČR

Operace	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	výstavba budovy	042	321	2 160 000
2.	projektové práce	042	321	24 300
3.	kolaudační poplatek	042	321	270
4.	zařazení budovy do užívání	021	042	2 184 570

Zdroj: Vlastní zpracování

Budova – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Pořizovací cena budovy obsahuje nejen cenu pořízení, která činí 80 000 £, ale rovněž vedlejší náklady s pořízením spojené. V případě budovy se jedná o náklady na projektové práce ve výši 900 £, a dále kolaudační poplatek ve výši 10 £. Všechny tři tyto částky budou zaúčtovány na majetkový účet 0010 „Freehold property cost“, což lze volně přeložit jako náklady na soukromou nemovitost. Celá částka, která bude zaúčtována na tento účet, je po sečtení tedy rovna 80 910 £.

V britské účetní osnově neboli seznamu účtů se nachází ještě velmi podobný účet, a to účet 0110 „Leasehold property cost“, který se však využívá na majetek, který účetní jednotka nevlastní, ale pouze si ho pronajímá. Ve volném překladu lze tento účet nazvat Náklady na pronajatý majetek. Tyto dva účty jsou snadno zaměnitelné, avšak případy jejich užití jsou jasně vymezeny.

Ve Velké Británii se při pořízení majetku účtuje přímo na majetkový účet daného majetku, a proto se nevyužívá žádný přechodný účet typu „nedokončený majetek“ apod.

Software – firma Magda s.r.o. v ČR

U dlouhodobého nehmotného majetku se o pořízení účtuje relativně obdobně jako u majetku dlouhodobého hmotného, avšak s jinými čísly účtu. Postup je tedy zaúčtování ceny pořízení, kterou nám vystavil dodavatel softwaru ve výši 64 800 Kč, na účet 041 – nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. Na stejný účet se zaúčtují i ostatní náklady související s pořízením, kterými jsou náklady na instalaci softwaru ve výši 1 620 Kč, a dále se zaúčtuje na totožný účet také částka 810 Kč za konfiguraci softwaru.

Po pořízení majetku a zaúčtování na účet nedokončeného majetku následuje zaevidování majetku a poté jeho zařazení do užívání. U softwaru se o zařazení účtuje na účtu 041 na straně DAL a na straně MÁ DÁTI se zaúčtuje majetek na účet 013 – Software. Částka, o které se účtuje je součtem ceny pořízení a ostatních vedlejších nákladů související s pořízením, tedy částka 67 230 Kč. Účtování spojené s pořízením softwaru a jeho zařazením do užívání ve společnosti Magda s.r.o. je zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 13 Pořízení softwaru a zařazení softwaru do užívání v ČR

Operace	Popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	nákup softwaru	041	321	64 800
2.	instalace softwaru	041	321	1 620
3.	konfigurace softwaru	041	321	810
4.	zařazení budovy do užívání	013	041	67 230

Zdroj: Vlastní zpracování

Software – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Software se ve Velké Británii řadí k dlouhodobému nehmotnému majetku. Veškerý nehmotný majetek, kromě goodwillu, se účtuje na účet 0700 „Intangible investments“, což lze přeložit jako nehmotné investice. Částka, která je účtována na tento účet, je tvořena pořizovací cenou včetně nákladů spojených s pořízením nehmotného majetku. Jedná se o částku 2 490 £, která je tvořena cenou softwaru 2 400 £, náklady na instalaci softwaru 60 £ a také náklady na konfiguraci pořízeného softwaru ve výši 30 £. Ve Velké Británii se při pořízení majetku účtuje přímo na majetkový účet daného majetku, a proto se nevyužívá žádný přechodný účet typu „nedokončený majetek“ apod., není tedy nutné řešit účtování zařazení majetku do užívání, jelikož majetek se řadí do dlouhodobého majetku ihned při pořízení.

4.2.2 Odpisování dlouhodobého majetku

Stroj – firma Magda s.r.o. v ČR

V únoru roku 2022 se společnost rozhodla pro nákup nového výrobního stroje, začátek odpisování tohoto stroje je stanoven na 1. března. Předpokládaná životnost tohoto stroje byla

odhadnuta na 5 let, což je 60 měsíců. Pořizovací cena, která je pro odpisování majetku stěžejní činí 209 250 Kč. Pro tento druh majetku vybrala účetní jednotka odpisovou metodu časovou, konkrétně zrychlené odpisy. U zrychlené metody odpisování bude využit pro výpočet ročních odpisů vzorec číslo 6, který se nachází v metodice této práce.

Dosazení do vzorce pro první rok bude vypadat následovně:

$$\frac{2 \cdot 209250}{1} * \frac{5-1+1}{5 \cdot (5+1)} = 69\,750 \text{ Kč}$$

Odpis pro první rok tedy pro období od 1. března 2022 do 28. února 2023 je 69 750 Kč. Měsíční odpis pro tyto měsíce je 5 812,5 Kč, což se zaokrouhlí na 5 813 Kč.

Pro druhý rok odpisování vypadá dosazení do vzorce takto:

$$\frac{2 \cdot 209250}{1} * \frac{5-2+1}{5 \cdot (5+1)} = 55\,800 \text{ Kč}$$

Pro druhý rok odpisování je roční odpis 55 800 Kč, z čehož lze vypočítat, že měsíční odpis je částka 4 650 Kč.

Další roky odpisování již není nutné takto dlouze rozepisovat, jelikož postup se stále opakuje, jediné, co se mění v dosazování do vzorce je rok, ve kterém je právě odpis počítán. Z tohoto důvodu byly ostatní odpisy již pouze vypočítány a znázorněny do následující tabulky. Součet všech ročních odpisů dává částku 209 250 Kč, což se rovná vstupní ceně, tudíž se jedná o potvrzení, že byly výpočty vypočítány správně.

Tabulka 14 Odpisování stroje v ČR

Od	Do	Počet měsíců	Roční odpis v Kč	Měsíční odpis v Kč
01.03.2022	28.02.2023	12	69 750	5 813
01.03.2023	29.02.2024	12	55 800	4 650
01.03.2024	28.02.2025	12	41 850	3 488
01.03.2025	28.02.2026	12	27 900	2 325
01.03.2026	28.02.2027	12	13 950	1 163
			209 250	

Zdroj: Vlastní zpracování

Stroj – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Stroj pořízený do firmy Magda Ltd. má předpokládanou životnost 5 let. Ve Velké Británii se částky odpisů vypočítávají pro jednotlivé roky, nikoli měsíce, tudíž není nutné dobu životnosti v měsících uvádět. Pro stroj jakožto majetek, který se řadí mezi „equipment“ neboli vybavení, se účetní jednotka rozhodla použít vhodnou metodu odpisování, a to metodu zmenšujícího se základu (reducing balance method), vzorec pro výpočet odpisů touto metodou se nachází v metodické části této práce jako vzorec č. 4.

Účetní jednotka musí nejprve stanovit odpisové procento, které bude každý měsíc odpisovat ze zůstatkové ceny. Pro stroj bylo stanoveno 20 %, což je současně nejčastější výše procenta užívaná při této odpisové metodě. V prvním roce se odpis vypočítá jako dvacet procent ze vstupní ceny majetku a v následujících letech se již počítá s příslušnou cenou zůstatkovou. V následující tabulce jsou vypočítány odpisy stroje od počátku jeho odpisování, po dobu 5 let, kdy byl majetek odpisován. Začátek odpisování byl stanoven na 1.3.2022 a tudíž jeho konec na 31.12.2026. Vstupní cena stroje je 7 750 £. V průběhu odpisování se částky zaokrouhlují na celé libry nahoru. Každý rok se daný odpis musí rovněž promítnout v účetnictví daného majetku.

Tabulka 15 Odpisování stroje v UK (20 %)

Rok	Vstupní cena v £	Odpisové procento	Roční odpis v £	Zůstatková cena v £
2022	7 750	20 %	1 550	6 200
2023	6 200	20 %	1 240	4 960
2024	4 960	20 %	992	3 968
2025	3 968	20 %	794	3 174
2026	3 174	20 %	635	2 539
			5 211	

Zdroj: vlastní zpracování

V předchozí tabulce, po vypočítání odpisů metodou zmenšujícího se základu, lze vidět jednu z jejích velkých nevýhod, a to je zbytková hodnota majetku. Tato metoda totiž majetek neodepíše v celé výši jeho vstupní ceny. Odepsána byla pouze hodnota 5 211 £, což je součet všech pěti ročních odpisů. Zůstala tedy částka 2 539 £ (68 553 Kč), která tvoří zbytek. Částka zbytku tvoří téměř třetinu výše vstupní ceny majetku. Řešením tohoto problému by mohla být změna výše odpisového procenta. Kdyby účetní jednotka použila odpisové procento 50 %, tak by zbytek činil pouze 242 £ (6 534 Kč). V následující tabulce jsou vypočítány odpisy metodou zmenšujícího se základu s odpisovým procentem 50.

Tabulka 16 Odpisování stroje v UK (50 %)

Rok	Vstupní cena v £	Odpisové procento	Roční odpis v £	Zůstatková cena v £
2022	7 750	50 %	3 875	3 875
2023	3 875	50 %	1 938	1 937
2024	1 937	50 %	969	968
2025	968	50 %	484	484
2026	484	50 %	242	242
			7 508	

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota majetku, která zbyla po jeho odepsání pomocí metody zmenšujícího se základu se ve Velké Británii nazývá „Scrap value“, což lze do češtiny volně přeložit jako „hodnota šrotu“. Znamená to tedy, že i když odpisování majetku pro firmu již skončilo, stále má daný majetek nějakou hodnotu. Firma může majetek v této situaci majetek zlikvidovat prodejem za současnou, tedy zbytkovou hodnotu. Konkrétně u stroje se prodají zvláště jeho jednotlivé části například jako náhradní díly.

Firmy metodu zmenšujícího se základu využívají proto, že odpisy počítá ze zůstatkové ceny, tudíž částka odpisů, která putuje do nákladů se každým rokem zmenšuje, což nejen že lépe odráží skutečnost opotřebovanosti stroje, ale také to balancuje náklady, které má firma se strojem spojené. V pozdějších letech používání stroj vyžaduje více údržby a oprav, které jsou také součástí nákladů. (Horner, 2018)

Pro dlouhodobý majetek tohoto typu lze také využít metodu „Sum of the years digits“, která je jednou ze zrychlených metod odpisování. Na rozdíl od použité metody zmenšujícího se základu by vycházela beze zbytku, tudíž se jedná o jednodušší účetní proces.

Každý roční odpis musí být řádně promítnut do účetnictví. Hodnota odpisu se odečte z majetkového účtu a připíše se na účet odpisů konkrétního druhu majetku. V případě stroje se sníží hodnota na majetkovém účtu 0210 „Plant and machinery cost“, následně se částka připíše na účet 0220 „Plant and machinery depreciation“, což je účet odpisy zařízení a strojů.

Budova – firma Magda s.r.o. v ČR

Pro odpisování budovy zvolila účetní jednotka časovou metodu odpisování, konkrétně rovnoměrné odpisy. Životnost této budovy je odhadována na 70 let, což pro měsíční

odpisování znamená 840 měsíců. Pořizovací cena této budovy je 2 184 570 Kč. Budova byla pořízena 2. května a zahájení jejího odpisování je stanoveno na 1. června. Účetní odpisy účetní jednotka odepisuje měsíčně do nákladů, tak aby odpisy odrážely věrný a skutečný stav budovy.

Dle uvedeného vzorce byl vypočítán měsíční odpis v následující tabulce. Pořizovací cena 2 184 570 Kč tvoří odpisovou základnu. Počet měsíců používání majetku je 840 (70 let). Odpis se vypočítá vydělením částky pořizovací ceny 2 184 570 Kč počtem měsíců 840. Měsíční částka odpisu byla vypočítána na 2 600,67 Kč.

V následující tabulce jsou vypočítány odpisy budovy časovou metodou rovnoměrného odpisu. Jelikož je doba odpisování 70 let, bylo pro zjednodušení do tabulky znázorněno pouze prvních 5 a posledních 5 let odpisování. Po dobu 69 let byl roční odpis 31 208 Kč. Jiné částky byly pouze u let, ve kterých se neodepisovalo celých 12 měsíců, a to v roce 2022, kdy byl odpis 18 205 Kč a v roce 2092, kdy byl roční odpis 13 003 Kč. Po celkovém součtu všech ročních odpisů se došlo k částce 2 184 570 Kč, která se rovná pořizovací ceně budovy.

Tabulka 17 Odpisování budovy v ČR

Období		Počet měsíců	Roční odpis v Kč	Zůstatková cena v Kč
od	do			
01.06.2022	31.12.2022	7	18 205	2 166 361
01.01.2023	31.12.2023	12	31 208	2 135 153
01.01.2024	31.12.2024	12	31 208	2 103 945
01.01.2025	31.12.2025	12	31 208	2 072 737
01.01.2026	31.12.2026.....	12	31 208	2 041 529
.....01.01.2088	31.12.2088	12	31 208	106 633
01.01.2089	31.12.2089	12	31 208	75 425
01.01.2090	31.12.2090	12	31 208	44 217
01.01.2091	31.12.2091	12	31 208	13 003
01.01.2092	31.05.2092	5	13 003	0

Zdroj: vlastní zpracování

Budova – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Účetní jednotka Magda Ltd. zvolila pro odpis budovy rovněž rovnoměrnou metodu odpisování, a to konkrétně britskou „Straight line method“. Doba odpisování pořízené budovy je 70 let. Ačkoliv byl majetek pořízen v průběhu roku 2022 a zahájení odpisování bylo stanoveno k datumu 1. 6. 2022, jsou odpisy ve Velké Británii počítány pro roky, nikoli pro měsíce, tudíž částka odpisu v prvním roce je vypočítána stejně, jako kdyby byl majetek odpisován po celých 12 měsících. Lineární odpis se vypočítá vydělením pořizovací ceny 80 910 £ počtem let, po kterých bude majetek odpisován. Roční odpis byl tedy vypočítán na částku 1 155,857143 £, což bylo zaokrouhleno na 1 156 £. Jelikož je doba odpisování poměrně dlouhá, je v následující tabulce pro zjednodušení zobrazeno pouze prvních pět a posledních pět let odpisování.

Tabulka 18 Odpisování budovy v UK

Období		Vstupní cena v £	Odpis v £	Zůstatková cena v £
od	do			
01.06.2022	31.12.2022	80 910	1 156	79 754
01.01.2023	31.12.2023	79 754	1 156	78 598
01.01.2024	31.12.2024	78 598	1 156	77 442
01.01.2025	31.12.2025	77 442	1 156	76 286
01.01.2026	31.12.2026.....	76 286	1 156	75 130
.....01.01.2087	31.12.2087	5 770	1 156	4614
01.01.2088	31.12.2088	4 614	1 156	3458
01.01.2089	31.12.2089	3 458	1 156	2302
01.01.2090	31.12.2090	2 302	1 156	1146
01.01.2091	31.12.2091	1 146	1 146	0

Zdroj: vlastní zpracování

Součet všech sedmdesáti odpisů je 80 910 £, což se rovná vstupní ceně. V důsledku zaokrouhlení ročního odpisu na celé libry nahoru, musel být upraven odpis v posledním roce odpisování tak, aby se zůstatková cena rovnala vstupní ceně.

Při zaúčtování odpisů u budovy se hodnota odpisu odečte z již zmiňovaného účtu 0010 „freehold property cost“ a přičte se na účet 0020 „free hold property depreciation“, což je účet vlastní odpisy majetku.

Software – firma Magda s.r.o. v ČR

U dlouhodobého nehmotného majetku stanovuje dobu odpisování kupní smlouva. Ta stanovila dobu odpisování pro nakoupený software 6 let. Software byl pořízen 12. dubna 2022 a jeho odpisování začalo 1. května. U dlouhodobého nehmotného majetku se nevybírá mezi žádnými metodami, ale vždy se majetek odpisuje lineárně (rovnoměrně). Pro zjištění odpisu je tedy nutné vydělit pořizovací cenu, která je 67 230 Kč, počtem měsíců, po které bude software odpisován, což je 72 měsíců (6 let).

Měsíční odpis byl stanoven lineárně, to znamená pomocí stejného vzorce jako u předchozího výpočtu budovy. Pořizovací cena byla vydělena počtem měsíců a díky tomu byl vypočítán měsíční odpis 933,75 Kč, který byl pro další výpočty zaokrouhlen nahoru na 934 Kč.

V následující tabulce jsou vypočítány a znázorněny odpisy pro všech 7 let odpisování. Odpis v letech 2023-2027 byl za 12 měsíců odpisování 11 208 Kč. V prvním roce odpisování byl za 8 měsíců odpis 7 472 Kč a za 4 měsíce v roce 2028 byl odpis vypočítán na částku 1 352 Kč. Dohromady součet ročních odpisů tvoří částku 67 230 Kč, což se rovná vstupní ceně softwaru.

Tabulka 19 Odpisování softwaru v ČR

Období		Počet měsíců	Měsíční odpis v Kč	Roční odpis v Kč	Zůstatková cena v Kč
od	do				
01.05.2022	31.12.2022	8	934	7 472	59 758
01.01.2023	31.12.2023	12	934	11 208	48 550
01.01.2024	31.12.2024	12	934	11 208	37 342
01.01.2025	31.12.2025	12	934	11 208	11 208
01.01.2026	31.12.2026	12	934	11 208	14 924
01.01.2027	31.12.2027	12	934	11 208	3 718
01.01.2028	30.04.2028	4	934	3 718	0
		72		67 230	

Zdroj: Vlastní zpracování

Software – firma Magda Ltd. ve Velké Británii

Pro majetek typu software byla jako nejvhodnější metoda pro odpisování zvolena opět rovnoměrná metoda „Straight line method“. Software má dobu životnosti 6let, jeho vstupní

cena byla vypočtena na částku 2 490 £. I když byl začátek odpisování stanoven až na datum 1. 5. 2022, pro britskou účetní jednotku platí, že počítá pouze odpis roční, tudíž v roce, kdy byl majetek pořízen byla odepsána stejná částka, jako v letech následujících. Roční odpis byl vypočítán vydělením pořizovací ceny počtem let, ve kterých bude majetek odpisován (2490/6). Po tomto vydělení vyjde částka 415 £, kterou není nutno dále zaokrouhlovat.

Tabulka 20 Odpisování softwaru v UK

Období		Roční odpis v £	Zůstatková cena v £
od	do		
01.05.2022	31.12.2022	415	2 075
01.01.2023	31.12.2023	415	1 660
01.01.2024	31.12.2024	415	1 245
01.01.2025	31.12.2025	415	830
01.01.2026	31.12.2026	415	415
01.01.2027	31.12.2027	415	0

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož roční odpis nebyl nijak zaokrouhlován, součet všech odpisů se rovná pořizovací ceně 2 490 £.

4.2.3 Vyřazení dlouhodobého majetku

Česká republika

Jelikož všechny tři druhy majetku byly v předchozích příkladech zcela odepsány, není vyřazení majetku příliš složité. U všech třech druhů majetku se tedy nebude účtovat o darování, manku, škodě či živelné pohromě, avšak řádně se zaúčtují poslední odpisy a následně bude majetek odepsán. V tomto případě bude na straně MÁ DÁTI účtováno na příslušný účet oprávek a na straně DAL na příslušný majetkový účet.

Velká Británie

K vyřazení majetku ve Velké Británii je nutno použít účet vyřazení majetku. Jedná se o účet používaný k evidenci vyřazení majetku a k výpočtu zisku nebo ztráty z vyřazení, který se v angličtině nazývá „ranking account“, což v překladu znamená hodnotící účet. Vyřazení majetku může být z důvodu prodeje nebo z důvodu likvidace podniku v době životnosti majetku, pro tuto situaci se v britském účetnictví používá výraz „scrapping“, v překladu sešrotování. V případě společnosti Magda Ltd. byly všechny tři druhy uvedeného majetku zcela odepsány, to znamená, že se oprávkou shodují s pořizovací cenou a majetek je nyní

v účetnictví zcela odepsán. Není nutné tedy o jeho vyřazení zvlášť účtovat, jelikož díky odpisování byla hodnota majetku postupně z majetkového účtu „vyřazována“.

Stroj – firma Magda s.r.o. v ČR

Vyřazení stroje, tedy dlouhodobého hmotného majetku, který byl zcela odepsán, se účtuje na účet oprávek na MÁ DÁTI a na straně DAL je příslušný majetkový účet. Předkontace konkrétně pro stroj je 082/022. Majetek byl vyřazen v pořizovací ceně, tzn. 209 250 Kč.

Budova – firma Magda s.r.o. v ČR

U staveb se využívá pro vyřazení z evidence rovněž účet oprávek, a to konkrétně účet 081 – oprávek ke stavbám a další účet, který se použije je majetkový účet stavby – 021. Předkontace tedy bude 081/021. Budova byla vyřazena ve své pořizovací ceně, tzn. v částce 2 184 570 Kč.

Software – firma Magda s.r.o. v ČR

Pro software existuje samostatný účet oprávek 073 – oprávek k softwaru. Majetkový účet, který bude účtován na straně MÁ DÁTI je účet 013 – software. Předkontace pro tuto operaci je 073/013. Software byl vyřazen z užívání v celé výši jeho pořizovací ceny, která představovala částku 67 230 Kč.

V následující tabulce jsou zobrazeny účetní operace o vyřazení všech tří druhů majetku ve firmě Magda s.r.o.

Tabulka 21 Účtování o vyřazení dlouhodobých aktiv z užívání v ČR

operace	popis účetního případu	MD	DAL	Částka v Kč
1.	vyřazení stroje	082	022	209 250
2.	vyřazení budovy	081	021	2 184 570
3.	vyřazení softwaru	073	013	67 230

Zdroj: vlastní zpracování

5 Výsledky a diskuse

V této kapitole jsou shrnuty všechny zjištěné odlišnosti a podobnosti ve vedení účetnictví či způsobu účtování mezi oběma zeměmi. Tyto výsledky navazují na předchozí kapitolu vlastní práce a v ní zjištěné informace.

5.1 Rozdíly v regulaci účetnictví

Ačkoliv lze v účtování o dlouhodobém majetku obou zemí nalézt určité podobnosti, již regulace účetních systémů se diametrálně liší. V České republice je účetnictví řízeno a regulováno státem, tedy legislativně pomocí zákonů, standardů a vyhlášek, naopak ve Velké Británii je regulace účetnictví svěřena do rukou profesionálních společností, avšak nikoli státních institucí. O vydávání účetních standardů se v Británii stará ASB – Accounting standards board, pod záštitou Komise pro účetní výkaznictví (FRC). I z historie vyplývá, že se účetnictví v Česku a ve Velké Británii velice liší. Příkladem je relativně novodobá historie konce minulého století, kdy na přelomu 80. a 90. let již ve Velké Británii dávno existoval moderní rozvinutý systém regulace účetnictví normami vydávanými profesními společnostmi, v České republice se novodobý systém účetnictví začal teprve pomalu vytvářet. Jedním z největších rozdílů v samotné regulaci je fungování účetních standardů. V České republice účetní standardy fungují na bázi závazných pravidel, avšak ve Velké Británii fungují účetní standardy pouze na bázi principů. Z toho plyne, že účetní systém ve Velké Británii poskytuje účetním jednotkám větší volnost. Tuto volnost mají účetní jednotky i v samotném účtování na jednotlivé účty. Čísla a názvy účtů si každá účetní jednotka sestavuje sama, tudíž dochází k odlišnostem v účtování, avšak hlavní princip a cíl účtování se samozřejmě neliší. Pro účely této práce byly použity příkladné názvy a číslování, které lze použít. Vzhledem k tomu, že Velká Británie již není nadále členem Evropské unie, nevztahují se na ní unijní pravidla týkající se účetnictví, což tvoří další rozdíl mezi českým a britským účetním systémem. Jedním ze shodných rysů je respektování celosvětově uznávaných norem neboli obecně uznávaných zásad, které dodržují oba porovnávané státy.

5.2 Rozdíly v účtování dlouhodobých aktiv

V účtování o dlouhodobém majetku ve Velké Británii a v České republice je velká řada odlišností, která navazuje na rozdíly v regulaci účetnictví v obou státech. Je velice komplikované porovnávat konkrétní odlišnosti v účtování, týkajících se účtování, předkontací a čísel účtů, jelikož ve Velké Británii má každá účetní jednotka svůj odlišný seznam účtů. Lze však hezky porovnat jednotlivé etapy „života“ dlouhodobého aktiva v podniku od pořízení až po jeho vyřazení.

Prvním rozdílem v účetnictví u dlouhodobých aktiv jsou limity pro dlouhodobý majetek. V České republice je limit pro zařazení hmotného majetku mezi dlouhodobý stanoven od roku 2021 na částku 80 000 Kč. Pro dlouhodobý nehmotný majetek je tato hranice 60 000 Kč. Majetek, který nesplní příslušnou hranici ocenění se v ČR dále řadí mezi drobný majetek. Velká Británie naopak patří mezi země, které limit pro zařazení do dlouhodobého majetku nedefinují legislativně, tudíž stanovení limitu je plně v kompetenci podniku. Účetní jednotka stanovuje totožný limit pro všechny dlouhodobý majetek a nelze ho měnit. Stanovený výše limitu by pro podnik měla mít konkrétní důvody. Majetek, který stanovenou hranici nesplní se řadí do drobného majetku, stejně jako v České republice. Věc, která je u obou zemí stejná je zařazení vedlejších vstupních nákladů spojených s pořízením do pořizovací ceny. To znamená, že cena dopravy, instalace či montáže tvoří v obou zemích pořizovací cenu, tudíž rovněž vstupní cenu pro odpisování.

Dlouhodobý majetek ovlivňuje výsledek hospodaření pomocí odpisů, které vstupují do nákladů podniku, proto byla odpisům věnována velká část praktické části této práce. Zjistit rozdíl ve způsobu odpisování, výši odpisů a rychlosti odpisování mezi zeměmi patřilo tak k nejdůležitějším cílům této práce. Vzhledem k tomu, že Česká republika i Velká Británie nemají vymezené konkrétní odpisové metody, které může účetní jednotka použít. V obou zemích lze využít metodu lineární, u které se odpis vypočítá v obou zemích stejně. Rozdílem je, že v České republice se vykazují odpisy měsíční, na rozdíl od Velké Británie, kde se vykazují roční odpisy. Díky tomu, se v prvním roce odpisování ve Velké Británii odepíše stejná částka jako v dalších letech,

stejně tomu je i v roce posledním. V České republice se odepisuje v prvním roce pouze částka odpovídající počtu měsíců, po které byl daný majetek součástí majetku podniku. Znamená to tedy, že v prvním roce odpisování se ve Velké Británii odepíše větší částka do nákladů než v České republice. Částka, o kterou se ve Velké Británii odepíše v prvním roce více, se v Česku odepíše až v posledním roce odpisování, přičemž v tomto roce je již ve Velké Británii majetek zcela odepsán. Lineární metoda byla v praktické části použita u odpisování softwaru, kde lze názorně vidět, že ve Velké Británii byl software zcela odepsán již v roce 2027, ale v České republice se poměrná část odpisů odpisuje až v roce 2028. Jelikož účetní jednotka si metodu vybírá tak, aby nejlépe odrážela skutečnost, byla lineární metoda využita v praktické části i u odpisování budovy. Kromě lineárních odpisů lze využít řadu dalších metod v obou zemích, avšak každá metoda je jiná, tudíž záleží na tom, jakou si účetní jednotka metodu zvolí. Rozdíly mezi jednotlivými metodami určitě jsou, v obou zemích existují degressivní metody, které odpisují vyšší částky na začátku užívání majetku, postupně tato částka klesá. Ve Velké Británii se jedná například o metodu „Sum of the years digits“ a v České republice například o metodu zrychleného odpisování. V obou zemích lze rovněž využít výkonovou metodu, která se vypočítá podle skutečného opotřebení majetku, například dle počtu ujetých kilometrů či počtu vyrobených výrobků. Tato metoda je opět v obou zemích totožná. Ve Velké Británii výkonová metoda nepatří u účetních jednotek k metodám oblíbeným, jelikož je pracnější než ostatní metody.

V následujících komparačních tabulkách jsou uvedeny vypočtené odpisy stroje, budovy i softwaru u obou fiktivních společností. Částky jsou pro větší přehlednost uvedeny v českých korunách, tudíž odpisy britské společnosti Magda Ltd. byly přepočteny kurzem 1 £ = 27 Kč.

Tabulka 22 Komparace odpisů stroje v ČR a v UK

Rok	Odpis v ČR	Odpis v UK (20 %)	Odpis v UK (50 %)
1.	69 750	41 850	104 625
2.	55 800	33 480	52 326
3.	41 850	26 784	26 163
4.	27 900	21 438	13 068
5.	13 950	17 145	6 534
Celkem	209 250	140 697	202 716
Zbytek	0	68 553	6 534

Zdroj: vlastní zpracování**Tabulka 23 Komparace odpisů budovy v ČR a v UK**

Rok	Odpis v ČR	Zůstatková cena v ČR	Odpis v UK	Zůstatková cena v UK
1.	18 205	2 166 361	31 212	2 153 358
2.	31 208	2 135 153	31 212	2 122 146
3.	31 208	2 103 945	31 212	2 090 934
4.	31 208	2 072 737	31 212	2 059 722
5.	31 208	2 041 529	31 212	2 028 510
66.	31 208	137 841	31 212	124 578
67.	31 208	106 633	31 212	93 366
68.	31 208	75 425	31 212	62 154
69.	31 208	44 217	31 212	30 942
70.	31 208	13 003	30 942	0
71.	13 003	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování**Tabulka 24 Komparace odpisů softwaru v ČR a v UK**

Rok	Odpis v ČR	Zůstatková cena v ČR	Odpis v UK	Zůstatková cena v UK
1.	7 472	59 758	11 205	56 025
2.	11 208	48 550	11 205	44 820
3.	11 208	37 342	11 205	33 615
4.	11 208	11 208	11 205	22 410
5.	11 208	14 924	11 205	11 205
6.	11 208	3 718	11 205	0
7.	3 718	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

Další odlišnosti byly zjištěny u vyřazování majetku. V České republice účtujeme o vyřazení majetku i po jeho úplném odepsání, kdy na straně MÁ DÁTI je účet

oprávek a na straně DAL je majetkový účet příslušného dlouhodobého majetku. Tuto účetní operaci britská účetní jednotka provádět nemusí. O vyřazení majetku se v případě úplného odepsání majetku, jak tomu bylo v případech uvedených ve vlastní části této práce, neúčtuje. O vyřazení majetku by se ve Velké Británii účtovalo pouze v případech, ve kterých by byl majetek ze společnosti vyřazen v průběhu jeho životnosti, například z důvodu prodeje.

6 Závěr

Dlouhodobá aktiva patří k nedílné součásti každého podniku v České republice i ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska. To byl jeden z důvodů, proč byla pro porovnání v této práci vybrána právě dlouhodobá aktiva. Cílem této práce bylo zjistit co nejvíce odlišností a podobností týkajících se účtování dlouhodobých aktiv mezi zmiňovanými zeměmi.

Pro účely této práce byly vytvořeny dvě fiktivní společnosti s totožným předmětem podnikání a několika dalšími podobnostmi. Liší se pouze v sídle. Ta první Magda s.r.o. má sídlo v České republice a řídí se tak českou právní úpravou a druhá Magda Ltd. má sídlo ve Velké Británii, proto se řídí britskou úpravou účetnictví. Pro obě tyto firmy byla sestavena počáteční rozvaha s totožnými údaji, až na fakt, že britská rozvaha byla uvedena v britských librách v kurzu $1\text{£} = 27\text{ Kč}$. Následně byly do obou podniků pořízeny tři druhy dlouhodobého majetku, budova a stroj jako dlouhodobý majetek hmotný a software jako zástupce dlouhodobého majetku nehmotného. Všechny tři druhy majetku byly do podniků pořízeny s vedlejšími náklady, následně zařazeny do užívání a poté byly vypočítány jejich odpisy. U výpočtu odpisů bylo nejprve nutné zvolit metodu odpisování.

Pro budovu a software byla využita metoda lineárních odpisů u obou zemí, tudíž bylo snadné sledovat případné rozdíly. Rozdílů však u použití lineární metody odpisování v obou zemích nebylo mnoho. Výše ročního odpisu v průběhu odpisování se téměř neliší. Roční odpis budovy v České republice je 31 208 Kč a ve Velké Británii je to v přepočtu na koruny částka 31 212 Kč. Rozdíl byl shledán v prvním a posledním roce odpisování v důsledku použití měsíčních odpisů v ČR a ročních odpisů v UK. Odpis v prvním roce v ČR byl 18 205 Kč a v posledním roce 13 003 Kč. Podobně je tomu u softwaru, kde v ročním odpise je mezi jednotlivými zeměmi rozdíl 3 Kč. V prvním roce odpisování byla v ČR odepsána pouze poměrová částka za 8 měsíců, a proto částka za zbylé 4 měsíce byla odepsána až v 7. roce, kdy byl software ve Velké Británii již odepsán. Z toho plyne, že rozdíl ve vlivu na výsledek hospodaření u lineární metody odpisování není příliš velký. Rozdíl v nákladech na odpisy uvedených aktiv se výrazněji liší pouze v prvním a posledním roce odpisování.

Pro odpisy stroje byla v českém podniku využita metoda časová se zrychlenými odpisy a v britském podniku byla použita metoda zmenšujícího se základu. U britského podniku bylo zjištěno, že metoda zmenšujícího se základu vykazuje relativně velmi vysoký zbytek při použití odpisového procenta ve výši 20 %. Následně byly odpisy vypočítány i s odpisovým procentem 50, kde byl již zbytek nižší, ale stále nebyl stroj v rámci průběžných odpisů odepsán úplně. Metoda zmenšujícího se základu je typická tím, že zbytek vykazuje vždy, avšak i přes to je využívána. V případě odpisů stroje byl zaznamenán podstatnější rozdíl s vlivem na výsledek hospodaření, jelikož částky se již více liší, avšak stále se jedná o dvě degresivní metody, tudíž v obou zemích se výše částky putující do nákladů postupně snižuje. Na konci odpisování v ČR byl stroj zcela odepsán, tudíž firma Magda s.r.o. v průběhu let zaznamenala do nákladů celou vstupní cenu stroje. V britské firmě nebyl stroj zcela odepsán a byla vykázána zbytková hodnota, která v následujících letech může být pro firmu výnosem. U varianty s odpisovým procentem 20 byla do nákladů zaúčtována částka 140 697 Kč a u varianty s odpisovým procentem 50 se jedná o částku 202 716 Kč. Odpisování bylo pro tuto práci jednou z nejdůležitějších součástí, jelikož odpisy vstupují do nákladů, tudíž ovlivňují výsledek hospodaření, a proto by výrazný rozdíl v odpisování byl rozdílem zcela významným. Poslední částí vlastní práce bylo vyřazení všech třech druhů majetku z evidence.

V této bakalářské práci bylo zkoumáno účetnictví dvou států, České republiky a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska. Oba tyto státy se vyznačují odlišnou legislativní úpravou a zároveň jsou regulovány i jinými způsoby. Zjištěné rozdíly v regulaci účetních systémů vedly ke zjištění dalších rozdílů v účetnictví mezi jednotlivými státy. Zjištěné rozdíly se týkají limitů pro zařazení majetku mezi majetek dlouhodobý, doby odpisování s ohledem na roční a měsíční odpisy a také vyřazování dlouhodobého majetku z evidence. Avšak bylo zjištěno i několik podobností, například co se vedlejších nákladů souvisejících s pořízením, či stejný výpočet u metody rovnoměrného odpisování. Některé oblasti týkající se účtování o dlouhodobém majetku bylo velice těžké porovnat, jelikož se liší již samotnou regulací účetnictví v obou zemích, tudíž oba systémy byly takřka neporovnatelné díky

volnosti, kterou účetní jednotky ve Velké Británii mají. Tato složitost pro komparaci se týká hlavně oblasti účtování, čísel účtů a jejich názvů.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

BRYCHTA, Ivan, Miroslav BULLA, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Ivana PILAŘOVÁ, Yveta PŠENKOVÁ a Jiří STROUHAL, 2021. *Účetnictví podnikatelů 2021*. 18. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Meritum. ISBN 978-80-7676-0400

CAREY, Mary, Cathy KNOWLES a Jane TOWERS-CLARK. *Accounting: a smart approach*. Third edition. Oxford: Oxford university press, 2017. ISBN 978-0-19-874513-6.

DUŠEK, Jiří. *Vnitropodnikové účetnictví: praktický návod s podklady na jeho zavedení*. Praha: Grada Publishing, 2019. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2544-9.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 6. aktualizované a doplněné vydání. V Brně: BizBooks, 2022. ISBN 978-80-265-1085-7.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Základy účetnictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7676-158-2.

HORNER, David a Leanna OLIVER. *Accounting student's book: Cambridge IGCSE*. London: Collins, 2018. ISBN 9780008254117.

HRUŠKA, Vladimír. *Účetní případy pro podnikatele*. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788024758022.

JANHUBA, Miloslav, Marie MÍKOVÁ, Jaroslava ROUBÍČKOVÁ a Vladimír ZELENKA. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-614-2.

KRÁLOVÁ, Magdalena. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1.1.2022*. Praha: Grada Publishing, 2022. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3598-1.

MAŠKOVÁ, Jana. *Dlouhodobý majetek a jeho odpisy: pro územní samosprávné celky*. Praha: Barbora Mašková, 2016 -. ISBN 978-80-905950-9-5.

MEJZLÍK, Ladislav, Libuše MÜLLEROVÁ, Jana SKÁLOVÁ, et al. *Interpretace Národní účetní rady: s praktickými příklady a komentáři*. Praha: Grada Publishing, 2019. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2216-5.

MIRČEVSKÁ, Dalimila. *DÚVaP 5-6/2020 - Účetní a daňové odpisy majetku – metody a formy*. Praha: Poradce, 2020. ISBN 9771213927088.

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2017: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2017. Daně a účetnictví (Edika). ISBN 978-80-266-1073-1.

MÜLLEROVÁ, Libuše a Michal ŠINDELÁŘ. *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5806-0.

NIGRIN, Jiří, 2020. *Hmotný a nehmotný majetek v podnikání*. Praha: Wolters Kluwer, 128 s. ISBN 978-80-7598-737-2.

NOBES, Christopher a R. H. PARKER. *Comparative international accounting*. 13th edition. New York: Pearson, 2016. ISBN 978-1292081908.

NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0429-1.

PETERSON, Reymond H. *Accounting for fixed assets*, second edition, 2002, New York: John Wiley & Sons, Inc. ISBN 0-471-09210-X

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK, 2016. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 17. Olomouc: ANAG. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-063-8.

PWC, *Manual of Accounting: UK GAAP*, First edition 2022. 1. London, United Kingdom: LexisNexis. ISBN 9780754559184.

SCOTT, Peter. *Introduction to accounting*. Oxford: Oxford university press, 2018. ISBN 9780198783282.

SKÁLOVÁ, Jana a kolektiv. *Podvojně účetnictví 2016*. Dvacáté druhé vydání. Praha: Grada publishing, 2016. ISBN 9788027100316.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-3184-6.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2021 1.díl: pro střední školy a veřejnost*. Dvacáté druhé, upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2021. ISBN 978-80-88221-50-0.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2022 2.díl: pro střední školy a pro veřejnost*. Dvacáté třetí, upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2022. ISBN 9788087237922.

VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2012*. 7. vydání. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4114-7.

Elektronické zdroje

Ministerstvo financí České republiky: *České účetní standardy pro podnikatele a neziskový sektor*, 2019, dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a>

FINANCIAL REPORTING COUNCIL [online]. London: FRC, 2022 [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <https://www.frc.org.uk/>

FRS 102: *The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland, 2015.* In: FRC Publications. Dostupné také z: <https://www.frc.org.uk/OurWork/Publications/Accounting-and-Reporting-Policy/FRS-102-The-Financial-ReportingStandard-applicab.p>

ICAEW [online]. *The Institute of Chartered Accountants in England and Wales, 2022* [cit. 2022-11-18]. Dostupné z: <https://www.icaew.com/>

Svoboda P. *Valuation of tangible fixed assets pursuant to the Czech accounting law and international accounting standards.* Agric. Econ. - Czech. 2007;53(10):466-474. doi: 10.17221/927-AGRICECON.

Legislativní zdroje

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, In: Sběrka zákonů. ročník 1991, částka 107, číslo 563.

UK. Companies Act 2006, ve znění pozdějších předpisů, 2006. In: London: Legislation.gov.uk, ročník 2006, číslo 46. Dostupné také z: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents>

8 Seznam obrázků, tabulek a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Členění dlouhodobého majetku v ČR.....	15
Obrázek 2 Členění dlouhodobého majetku v UK	34

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Kategorizace účetních jednotek	14
Tabulka 2 Účtování pořízení majetku nákupem	21
Tabulka 3 Účtování pořízení majetku ve vlastní režii	21
Tabulka 4 Účtování o zařazení majetku do užívání	23
Tabulka 5 Účtování o opravných položkách.....	27
Tabulka 6 Účtování o vyřazení majetku z důvodu prodeje	29
Tabulka 7 Účtování o vyřazení darovaného majetku.....	30
Tabulka 8 Představení fiktivních společností	41
Tabulka 9 Zahajovací rozvaha společnosti Magda s.r.o.	43
Tabulka 10 Zahajovací rozvaha společnosti Magda Ltd.	43
Tabulka 11 Účtování o pořízení a zařazení stroje v ČR	45
Tabulka 12 Účtování o pořízení budovy a zařazení budovy do užívání v ČR.....	46
Tabulka 13 Pořízení softwaru a zařazení softwaru do užívání v ČR	47
Tabulka 14 Odpisování stroje v ČR.....	48
Tabulka 15 Odpisování stroje v UK (20 %)	49
Tabulka 16 Odpisování stroje v UK (50 %)	50
Tabulka 17 Odpisování budovy v ČR.....	51
Tabulka 18 Odpisování budovy v UK	52
Tabulka 19 Odpisování softwaru v ČR.....	53
Tabulka 20 Odpisování softwaru v UK	54
Tabulka 21 Účtování o vyřazení dlouhodobých aktiv z užívání v ČR	55
Tabulka 22 Komparace odpisů stroje v ČR a v UK.....	59
Tabulka 23 Komparace odpisů budovy v ČR a v UK.....	59
Tabulka 24 Komparace odpisů softwaru v ČR a v UK.....	59

8.3 Seznam použitých zkratk

UK	Spojené království Velké Británie a Severního Irska
ČR	Česká republika
UK GAAP	Obecně uznávaná účetní praxe v UK
FRS	Standardy účetního výkaznictví
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
S.R.O.	Společnost s ručením omezeným
LTD.	Společnost s ručením omezeným
MD	Má dáti – levá strana účtu
D	Dal – pravá strana účtu

9 Přílohy

Příloha 1 Struktura zákona o účetnictví	70
Příloha 2 Seznam Českých účetních standardů pro podnikatele.....	70

Příloha 1 Struktura zákona o účetnictví

Část	Název části
I.	Obecná ustanovení
II.	Rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy
III.	Účetní závěrka
IV.	Způsoby oceňování
V.	Inventarizace majetku a závazků
VI.	Úschova účetních záznamů
VII.	Zpráva o platbách orgánům správy členského státu Evropské unie nebo třetí země
VIII.	Uvádění nefinančních informací
IX	Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

Zdroj: Zákon o účetnictví, vlastní zpracování

Příloha 2 Seznam Českých účetních standardů pro podnikatele

Číslo	Název
001	Účty a zásady účtování na účtech
002	Otevírání a uzavírání účetních knih
003	Odložená daň
004	Rezervy
005	Opravné položky
006	Kurzové rozdíly
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
008	Operace s cennými papíry a podíly
009	Deriváty
010	Zrušen
011	Operace s obchodním závodem
012	Změny vlastního kapitálu

013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
014	Dlouhodobý finanční majetek
015	Zásoby
016	Krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím
017	Zúčtovací vztahy
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
019	Náklady a výnosy
020	Konsolidace
021	Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace,
022	Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
023	Přehled o peněžních tocích
024	Zrušen

Zdroj: Ministerstvo financí